

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

15.22– МР. 79 «С» 2021.10.25.006 ПЗ

АНТОНЕНКА АНТОНА ГЕННАДІЙОВИЧА

2023

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКРИСТУВАННЯ
ВП НУБІП України "НАТІ" УКРАЇНИ ВП НУБІП України "НАТІ"
«НІЖИНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
Факультет агротехнологій та економіки**

УДК 657.313

ПОГОДЖЕНО

Декан факультету
агротехнологій та економіки

_____ Галина

МАКЕДОН

«___» _____ 2023 р.

ДОПУСКАЄТЬСЯ

ДО

ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри
обліку і оподаткування

_____ Наталія

ЦАРУК

«___» _____ 2023 р.

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**на тему «Обліково контрольне забезпечення управління
зовнішньоекономічною діяльністю підприємства»**

Спеціальність:

071 «Облік і оподаткування»

Програма підготовки

освітньо-професійна

Гарант освітньої програми

д.е.н., професор

СУК

_____ Петро

(підпис)

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи

д.е.н., професор

_____ Петро СУК

(підпис)

Виконав студент

АНТОНЕНКО

_____ Антон

(підпис)

НІЖИН – 2023

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКРИСТУВАННЯ
ВП НУБіП України "НАТІ" УКРАЇНИ ВП НУБіП України "НАТІ"
«НІЖИНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
Факультет агротехнологій та економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри обліку і
оподаткування

ВП НУБіП України "НАТІ" ЦАРУК к.е.н., доц. Наталія ВП НУБіП України "НАТІ"

« ____ » _____ 2022 р.

ЗАВДАННЯ
ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТУ

ВП НУБіП України "НАТІ" Антоненка Антона Геннадійовича ВП НУБіП України "НАТІ"
(прізвище, ім'я, по батькові)

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

Програма підготовки освітньо-професійна

Тема магістерської кваліфікаційної роботи «Обліково контрольне
забезпечення управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства»

Затверджена наказом директора ВП НУБіП України «Ніжинський
агротехнічний інститут» від « 25 » 10 2021 № 79 «С»

ВП НУБіП України "НАТІ" Термін подання роботи на кафедру 01.02.2023 р. ВП НУБіП України "НАТІ"

Вхідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи законодавчі та
нормативні акти України, праці зарубіжних та вітчизняних вчених, дані
первинних та зведених документів, реєстрів бухгалтерського обліку та
фінансової звітності

ВП НУБіП України "НАТІ" Передік питань, що підлягають дослідженню: ВП НУБіП України "НАТІ"

а) теоретичні та методичні засади обліку операцій управління
зовнішньоекономічною діяльністю підприємства;

б) облік забезпечення управління зовнішньоекономічною діяльністю
підприємства;

в) контроль забезпечення управління зовнішньоекономічною діяльністю
підприємства.

ВП НУБіП України "НАТІ" Дата видачі завдання « 10 » 01 2022 р. ВП НУБіП України "НАТІ"

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи _____ Петро СУК
(підпис)

ЗМІСТ

ВП НУБіП України "НАТІ"	ВП НУБіП України "НАТІ"
ВСТУП.....	2
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
1.1 Теоретично-правові основи зовнішньоекономічної діяльності.....	6
1.2 Особливості відображення інформації у системі бухгалтерського обліку та зовнішньоекономічні договори.....	13
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	25
2.1 Організаційно-економічна характеристика підприємства.....	25
2.2 Порядок формування і організації обліку та контролю зовнішньоекономічної діяльності підприємства.....	34
2.3 Облік експортних операцій.....	47
2.4 Облік імпорتنих операцій.....	57
2.5 Звітність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.....	66
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬО ЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	68
3.1 Шляхи удосконалення обліково контрольного забезпечення управління діяльності підприємства	68
3.2 Напрями покращення обліково-аналітичного забезпечення управління ефективністю підприємства	72
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	76
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	79
ДОДАТКИ.....	
ВП НУБіП України "НАТІ"	ВП НУБіП України "НАТІ"

У поточних умовах розвитку вітчизняної економіки, що характеризуються посиленням конкуренції та ускладненням господарської діяльності, істотно розширюється коло інструментів, що використовуються

підприємствами для закріплення позицій на внутрішньому та зовнішньому ринках. Одним з найбільш дієвих інструментів підвищення ефективності діяльності українських підприємств є запровадження на них системи управління ефективністю, що полягає у розробці довгострокових програм розвитку з урахуванням сильних та слабких сторін компанії, а також її

довгострокових цілей та поточних завдань. Елементи управління ефективністю нині запроваджуються і на вітчизняних підприємствах агропромислового комплексу, оскільки в умовах занепаду даної сфери тим небагатьом компаніям, що ще спроможні конкурувати з імпортною продукцією на внутрішньому та зовнішньому ринках, необхідно знаходити

резерви підвищення ефективності господарювання для фінансування інноваційного розвитку. Особливого значення набуває ефективність управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств АПК, оскільки вітчизняним компаніям, позиції яких на зарубіжних ринках щороку слабшають, необхідно розробляти стратегію діяльності на основі

довгострокових прогнозів коливальних попиту та пропозиції з урахуванням зміни формату міжнародної торгівлі сільськогосподарською продукцією. Усе зазначене підвищує актуальність дослідженні напрямів впровадження на вітчизняних підприємствах агропромислового комплексу системи стратегічного управління у контексті підвищення ефективності їх експортної діяльності.

Актуальність даної теми полягає у тому, що на сьогоднішній день великого значення набуває ефективність управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств АПК, через те що позиції вітчизняних компаній на

зарубіжних ринках" слабшають кожен рік, необхідно розробляти стратегію діяльності на основі довгострокових прогнозів коливань попиту та пропозиції з урахуванням зміни формату міжнародної торгівлі сільськогосподарською продукцією. Це підвищує актуальність дослідження напрямів впровадження на вітчизняних підприємствах агропромислового комплексу системи стратегічного управління у контексті підвищення ефективності їх експортної діяльності.

Для досягнення успіху та розвитку багато сучасних компаній стикаються з питанням вивчення та формування стратегічного мислення. Зовнішня торгівля є основною складовою розвитку підприємства, ефективність якої можлива тільки за дотриманням сучасних методів та принципів управління. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства вимагає чіткої організації, основною частиною якої є визначення відповідної стратегії. Міжнародний ринок різноманітний та великий, що створює перспективи для українських компаній, але в той же час вони стикаються з додатковими високими вимогами до керівництва. Вихід підприємств на нові сегменти ринку товарів та послуг за межами України повинен забезпечуватись формуванням стратегії розвитку ЗЕД. Підвищення якості управління зовнішньоекономічною діяльністю компаній призведе до збільшення експортного потенціалу країни загалом

Зовнішньоекономічна діяльність являється перспективним напрямком господарювання суб'єктів підприємництва, оскільки дає змогу розширити конкурентні позиції підприємства та формує вагому частку поповнення державного бюджету країни. Вихід суб'єктів господарювання України на світовий ринок вимагає опанування ними теоретичного та практичного досвіду налагодження економічних зв'язків із закордонними партнерами (нерезидентами) та здійснення зовнішньоекономічних операцій (товарних, фінансових, валютних, бартерних). Безумовно, система управління зовнішньоекономічною діяльністю вимагає глибоких знань у сфері

бухгалтерського обліку зовнішньоекономічних операцій та їх оподаткування. Все це потребує підготовки висококваліфікованих кадрів зі спеціальності «Облік і оподаткування», які б могли на належному рівні та в установленому законодавством порядку здійснювати: укладення зовнішньоекономічних контрактів та їх реєстрацію, митне оформлення, облік основних зовнішньоекономічних та валютних операцій, зовнішньоекономічні розрахунки, оподатковувати експортно-імпортні операції, а також складати звітність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності

Мета роботи – розробити обліково-аналітичне забезпечення управління ефективністю сільськогосподарського підприємства у взаємозв'язку з його зовнішньоекономічною діяльністю, а також оволодіти базовими теоретичними знаннями і набути практичних навичок щодо особливостей формування системи обліку та оподаткування основних зовнішньоекономічних фінансово-господарських операцій суб'єктів підприємництва.

Об'єктом дослідження є міжгосподарські та внутрішньогосподарські економічні відносини щодо управління ефективністю зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Предметом дослідження є методичні підходи та теоретичні засади до формування обліково-аналітичного забезпечення управління ефективністю сільськогосподарського підприємства у контексті його зовнішньоекономічної діяльності.

Для досягнення поставленої мети та завдань були використані наступні методи дослідження:

- абстрактно-логічний (теоретичні узагальнення, критичний аналіз публікацій вітчизняних і зарубіжних вчених, формування висновків і пропозицій); монографічний (вивчення та обґрунтування шляхів удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління ефективністю зовнішньоекономічної діяльності);

ВП НУБіП України "НАТІ" графічний (наочне зображення схем з взаємозв'язків, динаміки показників); статистико-економічний (вивчення структурно-динамічних тенденцій розвитку показників – абсолютні і відносні величини);

- системного та порівняльного аналізу (розгляд альтернативних підходів

ВП НУБіП України "НАТІ" до вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління ефективністю підприємства).

Інформаційною базою кваліфікаційної магістерської роботи є нормативно-довідкова література, дані первинного обліку та статистична звітність.

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ" діяльність побудована на відносинах між суб'єктами господарювання, що перебувають під юрисдикцією різних держав;

- вона може здійснюватися як на території України, так і за її межами, як з перетином митного кордону України, так і без такого перетину. Однак останньому суперечить визначення зовнішньоекономічної діяльності у

Господарському кодексу," згідно до якого кваліфікуючою ознакою зовнішньоекономічної діяльності є перетин митного кордону.

Зовнішньоекономічна діяльність - поняття багатогранне. Воно включає такі види діяльності:

- зовнішню торгівлю;

ВП НУБіП України "НАТІ" міжнародне виробниче кооперування

- міжнародне науково-технічне співробітництво;

- міжнародне інвестиційне співробітництво;

- валютно-фінансові й кредитні операції.

Кожен з видів зовнішньоекономічної діяльності проводиться у певних

ВП НУБіП України "НАТІ" формах. Умовами успішного розвитку зовнішньоекономічної діяльності є

- зміцнення і нарощування експортного потенціалу;

- активна участь в різних формах міжнародного спільного підприємництва;

- підвищення конкурентоздатності підприємств і

ВП НУБіП України "НАТІ" виробничого господарського комплексу;

- розширення самостійної діяльності підприємств, фірм регіонів країни у проведенні зовнішньоекономічної діяльності.

Зовнішньоекономічна діяльність включає наступні форми робіт і співпраць:

ВП НУБіП України "НАТІ" експорт і імпорт товарів, капіталу і робочої сили;

- надання виробничих, транспортних, експедиційних, страхових, консультаційних, маркетингових, брокерських, агентських, управлінських, бухгалтерських, аудиторських і інших послуг;

наукову, науково-технічну, науково-виробничу, виробничу, освітню і інші форми кооперації з іноземними суб'єктами;

- здійснення міжнародних фінансових операцій з цінними паперами (ЦП), операцій розрахункових і кредитних, сумісної підприємницької діяльності з закордонними партнерами;

підприємницьку діяльність, пов'язану з наданням ліцензій, патентів, "ноу-хау", торгових марок і іншими видами нематеріальних об'єктів власності;

- організацію і здійснення діяльності в галузі проведення виставок, аукціонів торгів, конференцій, симпозіумів, семінарів і інших подібних

заходів, що проводяться на комерційній основі;

- проведення бартерних, лізингових операцій, операцій по придбанню, продажу і обміну валюти;
- організацію роботи фізичних осіб на контрактивній основі і т. д.

Види й суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності за своїм складом значно різняться між собою. Перелік видів зовнішньоекономічної діяльності визначається Законом України "Про зовнішньоекономічну діяльність".

Виділяють наступні види зовнішньоекономічної діяльності:

- експорт і імпорт товарів, капіталу і робочої сили;

- надання послуг, зокрема виробничих, транспортно-експедиційних, страхових, консультаційних, маркетингових, експортних, посередницьких, брокерських, агентських, консигнаційних, управлінських, облікових, аудиторських, юридичних, туристських та інших послуг;

- наукова, науково міжнародне виробниче кооперування;

- технічна, науково-виробнича, виробнича, навчальна та інша кооперація з іноземними суб'єктами господарської діяльності, навчання і підготовка фахівців на комерційній основі;

- міжнародні фінансові операції і операції з цінними паперами у випадках, передбачених законами України;

кредитні й розрахункові операції, створення суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності банківських, кредитних і страхових установ за межами України; створення іноземними суб'єктами господарської діяльності відмічених установ на території України;

- спільна підприємницька діяльність між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності і іноземними суб'єктами господарської діяльності, що включає створення спільних підприємств різних видів і форм, проведення загальних господарських операцій і загальне володіння майном як на території України, так і за її межами;

- підприємницька діяльність на території України, пов'язана з наданням ліцензій, патентів, ноу-хау, торгових марок та інших нематеріальних об'єктів власності;

- організація і здійснення діяльності в галузі проведення виставок, аукціонів, торгів, конференцій, симпозіумів, семінарів та інших подібних заходів;

- товарообмінні (бартерні) операції та інша діяльність, побудована на формах зустрічної торгівлі між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності і іноземними суб'єктами господарської діяльності;

- орендні операції;

- операції з придбання, продажу і обміну валюти на валютних аукціонах, валютних біржах і на міжбанківському валютному ринку;

- інші види зовнішньоекономічної діяльності, не заборонені прямо і у винятковій формі законами України.

Зовнішньоекономічна діяльність здійснюється суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності. Всі суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності мають право здійснювати будь-які її види, прямо не заборонені законами України. Вимоги, які ставляться до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності:

ВП НУБІП України "НАТІ" фізичні особи мають право здійснювати зовнішньоекономічну діяльність, якщо вони зареєстровані як підприємці;

- юридичні особи мають право здійснювати зовнішньоекономічну діяльність в тому випадку, якщо це передбачено їх статутними документами.

Тобто не закріплено спеціальних вимог, які б дозволяли надалі здійснювати

ВП НУБІП України "НАТІ" зовнішньоекономічну діяльність. Склад суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності наведений у таблиці 1.1

Таблиця 1.1

Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності

Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності
1. Фізичні особи – громадяни України, іноземні громадяни і особи без громадянства.
2. Юридичні особи, зареєстровані в Україні.
3. Об'єднання фізичних, юридичних, фізичних і юридичних осіб.
4. Структурні одиниці суб'єктів господарської діяльності та іноземних суб'єктів господарської діяльності.
5. Спільні підприємства.
6. Інші суб'єкти господарської діяльності, передбачені законами України.

Щоб вийти на зовнішній ринок, суб'єкти ЗЕД зобов'язані зареєструватися в Міністерстві зовнішніх економічних зв'язків або органі, що виконує його функції.

ЗЕД регулюється:

- Верховною Радою,
- Кабінетом Міністрів,

ВП НУБІП України "НАТІ" Міністерством зовнішніх економічних зв'язків,

- Міністерством Економіки,
- Національним Банком,
- Державним управлінням митного контролю,

органамі місцевого управління.

Експорт товарів — це вивіз товарів в закордонні країни на комерційній основі. В умовах ЗЕД підприємства можуть здійснювати експортний кредит, лізинг.

Експортний кредит — кредит, що надається іноземним покупцям або їх банкам з метою фінансування продаж товарів і послуг, тобто це засіб стимулювання експорту.

Експортний лізинг — один із видів лізингових операцій, пов'язаний з наданням в довгострокову оренду якого-небудь обладнання лізингодавцем, що знаходиться в країні виробника даного виду обладнання, лізингоодержувача з другої країни.

Імпорт — придбання у іноземних партнерів товарів і ввіз їх із-за кордону. Імпорт може включати також платне користування послугами іноземних фізичних та юридичних осіб (імпорт капіталу у вигляді іноземного кредиту, виробничі і споживчі послуги та ін.).

Для здійснення ЗЕД необхідно:

- відкрити власний валютний рахунок в банку;
- одержати необхідні ліцензії на різні види і форми ЗЕД, якщо вони підлягають ліцензуванню;

заключити контракти на окремі види діяльності з фірмами закордонних країн і на право здійснення операцій, пов'язаних з одержанням іноземної валюти;

- ознайомитися з правилами митних процедур і дотримуватися їх.

Реєстрація суб'єктів ЗЕД здійснюється на основі заяви і нотаріально затвердженої копії статуту і засновницьких документів.

Організація і здійснення ЗЕД вимагає дотримання відповідної мети і кладе специфічні завдання перед бухгалтерським обліком. Основними

об'єктами бухгалтерського обліку ЗЕД є: валютні засоби і валютні операції, товари і їх рух на основі експортно-імпортних операцій, розрахункові і кредитні операції між суб'єктами ЗЕД, а також між суб'єктами і обслуговуючими їх банками, кінцеві фінансові результати господарської діяльності. Правильна постановка б/о перерахованих об'єктів повинна

знаходитися в центрі уваги бухгалтерського апарату

Мета бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності:

- контроль за зберіганням товарно-матеріальних цінностей і валютних засобів;
- сучасне надання адміністрації, податковій і статистичній службі інформації про товарорух, ефективність його використання, про доходи, витрати, фінансові результати, обов'язкових платежах і відрахуваннях;
- забезпечення сучасних і правильних розрахунків по зовнішньоторгових операціях.

Для досягнення цієї мети необхідно вирішити наступний комплекс

бухгалтерських завдань:

- перш за все — це завдання методологічного характеру, пов'язані з використанням національного плану бухгалтерських рахунків і правильним відображенням на них операцій по ЗЕД, а також питання визначення цінових компонентів при визначенні вартості продукції, вибір методів оцінки господарських засобів і джерел їх утворення, спеціальних фондів, вкладання активів, затрат на виробництво і обіг, визначення і розподіл доходів; питання направлені на достовірне відображення інформації в первинних і зведених документах і в регістрах синтетичного і аналітичного обліку, раціональна побудова цих регістрів, формування вихідних робіт;

другим важливим завданням обліку ЗЕД є його організація, направлені на раціоналізацію б/о, що пов'язана з чітким розподілом функціональних обов'язків серед робітників бухгалтерії (організація матеріальної відповідальності за забезпеченням збереженості товарно-матеріальних цінностей і грошових (валютних) засобів, визначення періодичності складання поточної звітності, товароруху і т.п.);

- також третім комплексом завдань б/о ЗЕД є технічне забезпечення: адміністрація суб'єкта ЗЕД повинна забезпечити раціональне ведення обліку за допомогою комп'ютеризації, розмножувальної техніки при наявності матеріальних можливостей (автоматизована обробка даних первинних документів, облікових регістрів і форм звітності).

Нормативно-правове регулювання ЗЕД здійснюється Законами, Постановами Президента України, Декретами, постановами Кабінету Міністрів тих країн, на території яких функціонують господарські суб'єкти, а також інструкціями, листами, положеннями Міністерства зовнішньоекономічних зв'язків, Головною державною податковою інспекцією, Національного Банку і деяких інших органів, уповноважених здійснювати відповідні функції такого регулювання.

1.2 Особливості відображення інформації у системі бухгалтерського обліку та зовнішньоекономічні договори.

Одержання усіх видів інформаційних ресурсів відбувається за допомогою системи бухгалтерського обліку, роль якого полягає в забезпеченні інформації для системи управління про фактичні значення показників використання та стану ресурсів, протікання процесів, використання капіталу, стану розрахунків з дебіторами і кредиторами тощо. Облікова система являє собою фотографію, а точніше проекцію в

інформаційний вимір тих матеріальних потоків і змін у них, що відбуваються у технологічній сфері підприємства. Облік підприємства дає показники тих процесів, що відбуваються в технології на мові інформації. Система обліку постійно розвивається і адаптується до нових умов шляхом створення нових зв'язків, елементів, підсистем із своїми локальними цілями та засобами їх досягнення.

Облік, як система вимірювання, відіграє важливу роль в отриманні знань про те, що поліпшення зберігаються, а управління розглядає варіанти подальшого покращення використання факторів зовнішнього середовища і внутрішнього розвитку. Метою процесу збереження системи є вибір

варіантів, які забезпечують поліпшення, допустимі з точки зору екології, соціально-економічного та соціально-культурного розвитку підприємства. Це означає, що система обліку не лише відслідковує ті об'єкти, що визначені раніше, а й ті, які з'являються на новому етапі економічного розвитку. Система обліку формує нові підсистеми, оскільки підприємства повинні реагувати на зміну навколишнього середовища та зберігати індивідуальність, що робить її системно та вільно зв'язаною.

Система обліку створює специфічний аспект бачення подій господарської діяльності, що спонукає адміністрацію до делегування влади структурним підрозділам підприємства (центрам витрат і сферам відповідальності) щодо використання ресурсів і формування витрат і доходів. Структура і функції системи обліку підтримуються за допомогою безперервного обміну інформацією із зовнішнім середовищем (системою управління підприємством, зовнішніми користувачами інформації тощо). Бухгалтерія уявляє систематичну інформацію про роботу підприємства і окремих його підрозділів керівництву підприємства (підрозділів).

Але бухгалтерська інформація не може охопити всі сфери діяльності підприємства, для цього існують інші служби, що функціонують на даному підприємстві; узяти наприклад складання річного балансу. Річний баланс не

дозволяє проаналізувати чинники, що вплинули на результативність, тому що прибуток або збитки видно в балансі тільки як сальдо змін власного капіталу. Тому разом з річним балансом проводиться розрахунок прибутків і збитків.

Існують інші недоліки інформації, що міститься у фінансовій звітності:

1) фінансова звітність відображає тільки ті події, які можуть бути представлені в грошовому виразі; 2) керівництво підприємства має деяку свободу вибору віддзеркалення подій по бухгалтерських рахунках (один з трьох методів - lifo, fifo, hifo)

Проте в цілому бухгалтерські документи роблять великий вплив на ухвалення рішень в діяльності підприємства.

Зовнішньоекономічний договір (контракт) – матеріально оформлена угода двох або більше суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх іноземних контрагентів, спрямована на встановлення, зміну або припинення їх взаємних прав та обов'язків у зовнішньоекономічній діяльності. «Закон України про зовнішньоекономічну діяльність».

Істотні умови зовнішньоекономічного договору (контракту):

- Назва, номер договору (контракту), дата та місце його укладання;
- Преамбула;
- Предмет договору;

Кількість та якість товару;

- Базисні умови поставки товарів (інкотермс)
- Ціна та загальна вартість договору;
- Умови платежів;
- Умови приймання-передачі товару;

Упаковка та маркування;

- Форс-мажорні обставини;
- Санкції та рекламації;
- Врегулювання спорів у судовому порядку;

Місцезнаходження (місце проживання), поштові та платіжні реквізити сторін.

ПРЕАМБУЛА:

- повне найменування сторін - учасників зовнішньоекономічної операції, під якими вони офіційно зареєстровані, із зазначенням країни,

скорочене визначення сторін як контрагентів ("Продавець", "Покупець", "Замовник", "Постачальник"),

- особа, від імені якої укладається зовнішньоекономічний договір (контракт),

найменування документів, якими керуються контрагенти при укладенні договору (контракту) (установчі документи тощо)

Предмет договору (контракту). Зазначається, який товар (роботи, послуги) один з контрагентів зобов'язаний поставити (здійснити) іншому (точне найменування, марка, сорт або кінцевий результат роботи, що виконується).

Якщо товар (робота, послуга) потребує більш детальної характеристики або номенклатура товарів (робіт, послуг) досить велика, то все це зазначається у додатку (специфікації), який має бути невід'ємною частиною договору (контракту), про що робиться відповідна відмітка в тексті договору (контракту).

Кількість та якість товару (обсяги виконання робіт, надання послуг). Зазначається, який товар (роботи, послуги) один з контрагентів зобов'язаний поставити (здійснити) іншому (точне найменування, марка, сорт або кінцевий результат роботи, що виконується).

Якщо товар (робота, послуга) потребує більш детальної характеристики або номенклатура товарів (робіт, послуг) досить велика, то все це зазначається у додатку (специфікації), який має бути невід'ємною

договору (контракту), про що робиться відповідна відмітка в тексті договору (контракту)

Базисні умови поставки товарів (приймання-здавання виконаних робіт або послуг). Зазначається вид транспорту та базисні умови поставки (відповідно до правил «Інкотермс», які визначають обов'язки контрагентів щодо поставки товару і встановлюють момент переходу ризиків від однієї сторони до іншої, а також конкретний строк поставки товару (окремих партій товару).

У випадку укладення договору (контракту) про виконання робіт (надання послуг) у цьому розділі визначаються умови та строки виконаних робіт (послуг).

Інкотермс 2020 (Incoterms 2020) - це 11 міжнародних правил, що застосовуються в міжнародній торгівлі, які визначають права і обов'язки сторін за договором купівлі-продажу, в частині доставки товару від продавця до покупця (умови поставки товарів).

Важливо знати, що правила Інкотермс не замінюють договір купівлі-продажу, а лише дозволяють скоротити його. Умови поставки Інкотермс не визначають перехід права власності на товар, не вказують ціну за товар і спосіб оплати або наслідки порушення договору. Інкотермс лише відображають розподіл між продавцем і покупцем обов'язків і фінансових витрат, таких як: перевезення товару, його навантаження і розвантаження з транспортного засобу, митне оформлення, оплата податків, мит і зборів, страхування, а також перехід ризиків втрати чи пошкодження товару.

Обраний умова поставки Інкотермс повинен відповідати товару, способу його транспортування, страхування та митного оформлення.

Інкотермс 2020 це остання версія правил, яка, як очікується, буде діяти протягом десятиліття, до 2030 року. Наступний перегляд правил Інкотермс буде в 2029 році.

В Інкотермс 2020 можна виділити чотири групи правил базисних умов поставок товару (E, F, C і D). В основу цієї класифікації покладено два принципи: визначення обов'язків сторін по відношенню до перевезення товару, що поставляється і збільшення обов'язків продавця від мінімальних до максимальних. Група "E" - умова поставки EXW, згідно з яким продавець тільки надає товар в розпорядження покупця в своїх приміщеннях; далі йде група "F" - умови поставки FCA, FAS і FOB, в рамках якої продавець зобов'язаний передати товар зазначеному покупцем перевізнику; потім група "C" - умови поставки CFR, CIF, CPT і CIP, відповідно до яких продавець зобов'язаний укласти договір перевезення, але не приймаючи на себе ризик втрати або пошкодження товару або додаткові витрати внаслідок подій, що відбулися після відвантаження та відправлення; і, нарешті, група "D" - умови поставки DAP, DPU і DDP, при яких продавець повинен нести всі витрати і ризики, необхідні для доставки товару до пункту призначення.

Ціна та загальна вартість договору.

Ціна одиниці виміру товару;

- загальна вартість товарів або вартість виконаних робіт (наданих послуг);
- валюта контракту.

Якщо згідно з договором (контрактом) поставляються товари різної якості та асортименту, цінні показники можуть бути зазначені в додатках (специфікаціях), а окремим пунктом договору (контракту) зазначається його загальна вартість.

Умови платежів:

- валюта платежу;
- спосіб фінансових розрахунків;
- порядок фінансових розрахунків;
- строки фінансових розрахунків;
- гарантії виконання сторонами взаємних платіжних зобов'язань.

Валютні застереження - це спеціальні умови, що передбачають перегляд суми платежу в тій самій пропорції, в якій передбачається зміна курсу валюти платежу відносно валюти застереження.

Комбіновані валютно-цінові застереження - для регулювання суми платежу залежно від зміни товарних цін та валютних курсів: якщо ціни і курси змінюються в одному напрямі, то сума зобов'язань перераховується на найбільший відсоток відхилення; якщо напрями їх динаміки не збігаються, то сума платежу змінюється на різницю між такими відхиленнями.

Індексні застереження - це спеціальні умови, за яких ціна товару, вказана у тексті контракту, додається до індексу цін на аналогічні товари або на найнеобхідніші товари, які складають «споживчий кошик».

Умови приймання, здавання товару (робіт, послуг)

- строки фактичної передачі товару;
- місце фактичної передачі товару;
- перелік товаросупровідних документів.

Приймання-здавання проводиться

- за кількістю - згідно з товаросупровідними документами,
- за якістю - згідно з документами, що засвідчують якість товару.
- Упаковка та маркування

відомості про упаковку товару (ящики, мішки, контейнери тощо),

- відомості про нанесене на упаковку маркування (найменування продавця та покупця, номер договору (контракту), місце призначення, габарити, спеціальні умови складування і транспортування та інше),

умови повернення упаковки (за необхідності).

Форс-мажорні обставини містять відомості про те, за яких випадків умови договору можуть бути не виконані сторонами (стихійні лиха, воєнні дії, ембарго, втручання з боку влади тощо).

Сторони звільняються від виконання зобов'язань на строк дії цих обставин, або можуть відмовитися від виконання договору частково або в цілому без додаткової фінансової відповідальності.

Строк дії форс-мажорних обставин підтверджується торгово-промисловою палатою відповідної країни.

В бухгалтерському обліку відображення договірних зобов'язань ведеться як на балансових рахунках, так і поза балансом. Коли договір попадає безпосередньо в баланс через його об'єкт, на облік процесів постачання (реалізації) впливають істотні та звичайні умови. Методика обліку відповідних операцій буде розкрита в наступних темах. Облік специфічних форм договорів, таких як деривативи (форвардні і ф'ючерсні контракти, опціони) ведеться на позабалансовому рахунку 03 «Контрактні зобов'язання».

Рисунок 1.1 «Умови договорів, що впливають на облік господарських операцій»

Валютний нагляд здійснюється без втручання у відповідні валютні операції та діяльність суб'єктів таких операцій, крім випадків запобігання агентами валютного нагляду проведенню валютних операцій, що не відповідають вимогам валютного законодавства. Органами валютного нагляду є Національний банк України та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику (Державна фіскальна служба). Національний банк України у визначеному ним порядку здійснює валютний нагляд за уповноваженими установами. Державна фіскальна служба здійснює валютний нагляд за дотриманням резидентами (крім уповноважених установ) та нерезидентами вимог валютного законодавства.

Уповноважені установи (банки, небанківські фінансові установи та оператори поштового зв'язку, які отримали ліцензію НБУ) є агентами валютного нагляду, підзвітними Національному банку України. У разі виявлення порушень валютного законодавства органи валютного нагляду мають право вимагати від агентів валютного нагляду та інших осіб, які є об'єктом таких перевірок і допустили такі порушення, дотримання вимог валютного законодавства та застосовувати заходи впливу, передбачені законом. У разі виявлення агентом валютного нагляду порушення суб'єктом валютної операції валютного законодавства агент валютного нагляду запобігає проведенню такої валютної операції та інформує про таку валютну операцію орган валютного нагляду у порядку, встановленому Національним банком України. Зокрема, в 2019 році НБУ встановив граничні строки розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів строком в 365 календарних днів. Відповідно, розрахунки за експортно-імпортними операціями повинні здійснюватись не пізніше 365 календарних днів з дати першої операції.

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ" Таблиця 1.2.

Тимчасові обмеження строків розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності

Зарахування на валютний рахунок резидента виручки за експорт товарів (робіт, послуг)	Надходження товарів (робіт, послуг) за імпортом на умовах відстрочки поставки
не пізніше 365 календарних днів з дати	
митного оформлення продукції, що експортується, а в разі експорту робіт, послуг, прав інтелектуальної власності та (або) інших немайнових прав – з дня оформлення у письмовій формі (у паперовому або електронному вигляді) акта, рахунка (інвойсу) або іншого документа, що засвідчує їх надання	здійснення авансового платежу (попередньої оплати)

Вимоги щодо граничних строків розрахунків не поширюються на експорт послуг (крім транспортних і страхових), прав інтелектуальної власності, авторських та суміжних прав. Відлік законодавчо встановленого строку розрахунків банк починає з наступного календарного дня після дня оформлення митної декларації (МД) або підписання акта (іншого документа). Банк знімає експортну операцію резидента з валютного нагляду після зарахування виручки за цією операцією на поточний рахунок останнього.

В свою чергу при розрахунку розміру пені день виникнення порушення – перший день після закінчення встановленого законодавством строку розрахунків за експортною, імпоротною операцією або строку, встановленого відповідно до раніше одержаних за цією операцією висновків. Загальний розмір нарахованої пені не може перевищувати суми недержаних

прошових коштів за договором (вартості недопоставленого товару). Граничні строки розрахунків зупиняються і пеня за їх порушення в цей період не сплачується у разі прийняття до розгляду судом, Міжнародним комерційним арбітражним чи судом при ТПП України позовної заяви резидента про стягнення з нерезидента заборгованості, яка виникла внаслідок недотримання

нерезидентом строків, передбачених експортно-імпортними контрактами, з подальшим позитивним рішенням на користь резидента: ухвалення судом рішення про задоволення позову про стягнення відповідної заборгованості за ЗЕДконтрактом. У разі якщо виконання договору зупиняється у зв'язку з виникненням форс-мажорних обставин, перебіг строку розрахунків та нарахування пені зупиняється на весь період дії форс-мажорних обставин та поновлюється з дня, наступного за днем закінчення дії таких обставин.

Підтвердженням виникнення та закінчення дії форс-мажорних обставин є відповідна довідка уповноваженої організації (органу) країни розташування сторони зовнішньоекономічного договору (контракту) або третьої країни, відповідно до умов цього договору (контракту). У разі прийняття до розгляду судом, міжнародним комерційним арбітражем позовної заяви резидента про стягнення з нерезидента заборгованості, що виникла внаслідок недотримання нерезидентом строку, передбаченого зовнішньоекономічним договором (контрактом), або прийняття до провадження уповноваженим органом відповідної країни документа про стягнення такої заборгованості з боржника-нерезидента на користь резидента в позасудовому (досудовому) примусовому порядку строк, встановлений відповідно до цієї статті, зупиняється з дня прийняття до розгляду такої заяви (прийняття до провадження відповідного документа) і пеня за порушення строку в цей період не нараховується.

У разі ухвалення судом, міжнародним комерційним арбітражем рішення про відмову в позові повністю чи частково в частині майнових вимог або про відмову у відкритті провадження у справі чи про залишення

ВП НУБіП України "НАТІ" ВП НУБіП України "НАТІ"

позову без розгляду, а також у разі визнання документа про стягнення заборгованості з боржника-нерезидента таким, що не підлягає виконанню, недійсним, незаконним тощо та (або) закриття (припинення) провадження без зарахування грошових коштів на рахунки резидентів у банках України за таким документом строк, встановлений відповідно до цієї статті, поновлюється і пеня за його порушення нараховується за кожний день прострочення, включаючи період, на який цей строк було зупинено. У разі ухвалення судом, міжнародним комерційним арбітражем рішення про задоволення позову сплаті підлягає лише пеня, нарахована до дня прийняття позовної заяви до розгляду судом, міжнародним комерційним арбітражем.

ВП НУБіП України "НАТІ" ВП НУБіП України "НАТІ"

Якщо ж суд приймає негативне для резидента рішення (про відмову в позові повністю або частково, припинення або закриття провадження у справі, залишення позову без розгляду), пеня за порушення встановлених термінів сплачується за весь період прострочення, включаючи період судового розгляду справи.

ВП НУБіП України "НАТІ" ВП НУБіП України "НАТІ"

У разі визначення грошового зобов'язання органом валютного нагляду, платник податків зобов'язаний сплатити нараховану суму грошового зобов'язання протягом 10 календарних днів, що настають за днем отримання податкового повідомлення-рішення, крім випадків, коли протягом такого строку такий платник податків розпочинає процедуру оскарження рішення органу валютного нагляду.

ВП НУБіП України "НАТІ" ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ "НАТІ" ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Організаційно-економічна характеристика підприємства

Товариство з обмеженою відповідальністю АГРОПРОМИСЛОВА КОМПАНІЯ «МАГНАТ» зареєстровано 29 листопада 2006 року.

Скорочене найменування: ТОВ АПК «МАГНАТ». Місцезнаходження підприємства: 16651, Чернігівська область, Ніжинський район, селище Талалаївка, вулиця Леніна, будинок 125.

Засновниками підприємства є:

- Фурса-Сергеева Аліна Вячеславівна, Київська обл., Вишгородський р-н, м. Вишгород, вул. Шолуденко.
- Фурса Андрій Геннадійович, Чернігівська обл., Ніжинський р-н, С. Перемога, вул. Горького

Драч Вікторія Геннадіївна, Київська обл., Вишгородський р-н, вул. В. Симоненка.

- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ «ПРОГРЕСИВНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ»

Підприємство має круглу печатку з власним найменуванням та ідентифікаційним кодом, штампи для документів та бланки зі своєю назвою.

Підприємство діє відповідно власного статуту і наказу про облікову політику.

Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться безперервно з дня реєстрації підприємства, питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві належать до компетенції його власника. Для ведення обліку використовується автоматизована форма обліку, а саме програма 1С: Бухгалтерія.

ВП НУБІП України "НАТІ" Організація бухгалтерського обліку на підприємстві регулюється законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.1999 р. № 996-XIV.

Підприємство самостійно:

- обирає форму бухгалтерського обліку як певну систему реєстрів

ВП НУБІП України "НАТІ" обліку, порядку і способу реєстрації та узагальнення інформації в них з додержанням єдиних засад, встановлених цим Законом, та з урахуванням особливостей своєї діяльності і технології обробки облікових даних;

- визначає облікову політику підприємства;

ВП НУБІП України "НАТІ" розробляє систему і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності і контролю господарських операцій, визначає права працівників на підписання бухгалтерських документів;

- затверджує правила документообороту і технологію обробки

ВП НУБІП України "НАТІ" облікової інформації, додаткову систему рахунків і реєстрів аналітичного обліку.

- Основними видами діяльності АПК «МАГНАТ» є:
- Заготівля, зберігання та реалізація зернових, зернобобових, олійних та овочевих культур;

ВП НУБІП України "НАТІ" Виродуванню сільськогосподарської продукції: ріпак, пшениця, ячмінь, кукурудза, жито, соняшник та інших в межах Чернігівської області;

- Розведення коней Орловської породи і овець Романівської породи;
- Розведення ВРХ та свиней;

ВП НУБІП України "НАТІ" Розведення різноманітних видів птиці;

- Пасічництво, виробництво і реалізація товарів народного споживання та інше;

Метою діяльності ТОВ АПК «МАГНАТ» є розвиток економіки і підвищення своєї діяльності, задоволення потреб споживачів в товарах, роботах і послугах, а найголовніше це отримання прибутку.

Економічні показники діяльності наводять інформацію про фінансовий стан справ на підприємств.

ВП НУБіП України "НАТІ" ВП НУБіП України "НАТІ" Таблиця 2.1
Фінансові результати ТОВ АПК «Магнат»

Стаття	Значення статті по роках, тис. грн..				Темп приросту, %			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Дохід (виручка) від реалізації продукції	1 545 158	1 668 281	1 570 307	2 538 751	20,99	7,97	-5,87	61,67
ПДВ	257	278	261	423 125	20,99	7,97	-5,87	61,67
Чистий дохід від реалізації продукції	1 287 632	1 390 234	130 8589	211 5626	20,99	7,97	-5,87	61,67
Собівартість реалізованої продукції	404 663	518 001	1 016 359	1085 285	19,97	28,01	96,21	6,78
Валовий прибуток	882 969	872 233	292 230	1030 341	21,47	-1,22	-66,50	252,6
Прибуток від операційної діяльності	862 675	799 103	341 451	1206 719	28,60	-7,37	-57,27	253,4
Чистий прибуток	570 368	480 536	305 120	995 038	40,45	-15,75	-36,50	226,1

ВП НУБіП України "НАТІ" ВП НУБіП України "НАТІ"

Отже, протягом останніх п'яти років, виручка від реалізації зростала, окрім 2018 року, коли вона зменшилася на 8%, порівняно із 2019 роком. Найбільшого зростання вона досягла у 2021, коли збільшилася майже на 62%

до 2 538,751 тис. грн. Чистий прибуток зріс у 3 рази у 2021 році за рахунок введення в дію нового устаткування, яке дало змогу збільшити виробництво продукції.

За основними фінансово-економічними показниками можна стверджувати, що підприємство розвивається, адже товарний відпуск продукції зростає з кожним роком, у 2021 порівняно з 2017 роком відпускається продукції майже у 2 рази більше – на 98,7%. Чистий прибуток у 2021 році також значно зріс, що не може не свідчити про позитивний ефект діяльності підприємства. Підприємство регулярно сплачує податкові платежі.

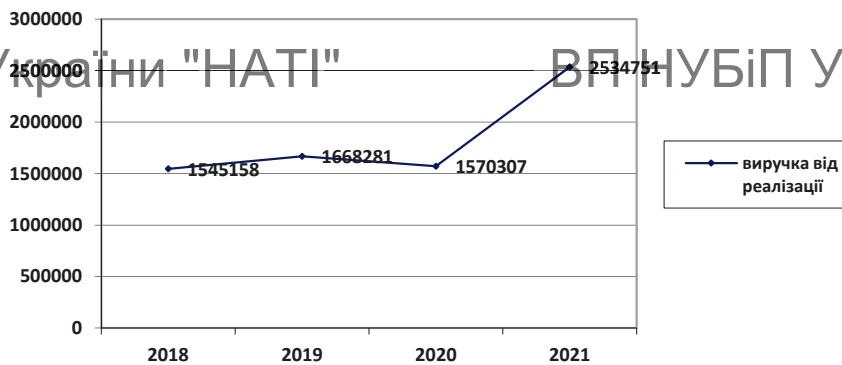

Рис. 2.1. Динаміка виручки від реалізації ТОВ АПК «МАГНАТ», тис. грн.

На відміну від виручки від реалізації, собівартість зростала протягом кожного року за останні 5 років з 2017 по 2021 рр. (рис. 1.2). Найбільшого зростання вона досягла у 2020 році, коли зросла на 97%.

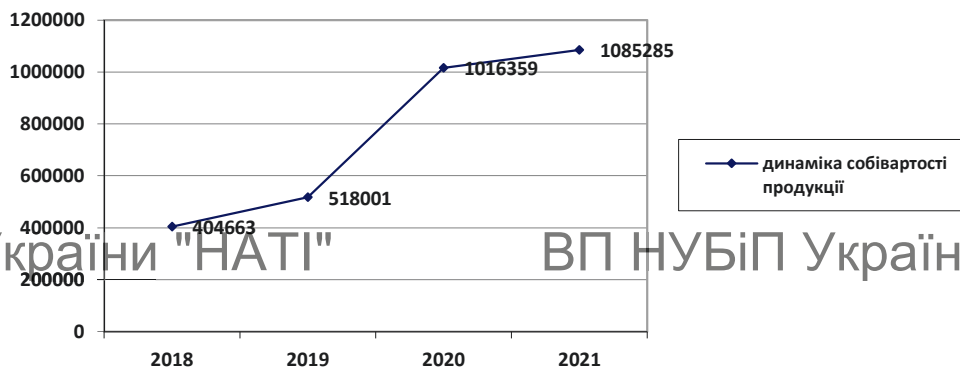

Рис. 2.2. Динаміка собівартості продукції підприємства, тис. грн.

Отже, підприємство "протягом останніх п'яти років мало чистий прибуток (рис. 1.4.), незважаючи на те, що зростала собівартість, і, у 2019 та 2020 роках він зменшувався в порівнянні із попередніми роками. А у 2021 році чистий прибуток виріс на 226% і досяг 995 038 тис. грн.. У 2020 та 2021 завдяки операційним доходам, прибуток від операційної діяльності перевищив валовий прибуток у зв'язку зі зміною курсу валюти

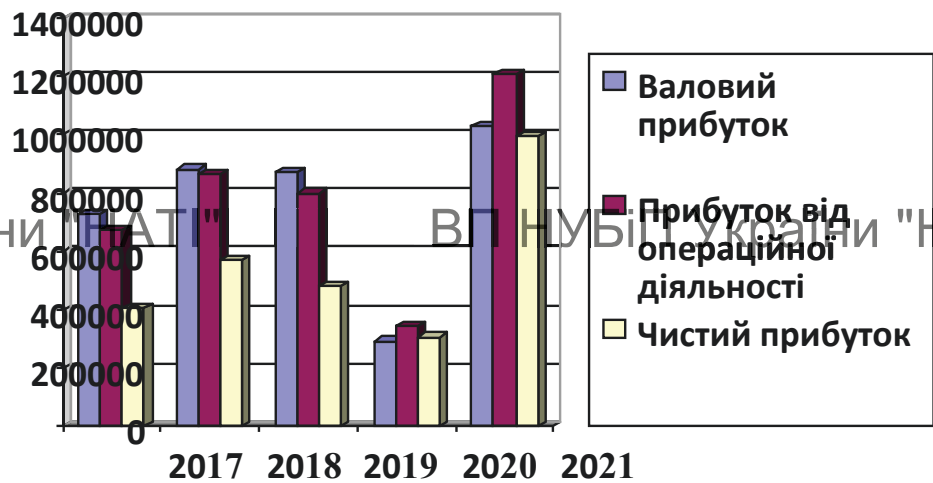

Рис. 2.3. Прибуток ТОВ АІК «МАГНАТ», тис. грн.

У процесі техніко-економічного аналізу досліджується діяльність підприємства. Джерелом інформації для такого аналізу є планово-нормативні дані, матеріали оперативного, бухгалтерського обліку, позаоблікові дані.

Важливу роль в діяльності підприємства відіграють активи (табл.2.2)

Таблиця.2.2

Аналіз активів ТОВ АПК «МАГНАТ»

	Показники	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення абсолютне	2019/2021 темп зростання,%
	Оборотні активи					
1	Усього на кінець року	189	275	1064	789	386,9
2	Запас на кінець року	124	198	711	789	359,1
3	Грошові кошти на кінець року	29	45	225	180	500,0

За даними таблиці можна зробити такі висновки щодо оборотних активів підприємства в період діяльності з 2019 року по 2021 рік. В 2021 році відбувся значний приріст на 789 тис. в абсолютному відхиленні, та у відносному на 386,9% за загальним числом запасів на підприємстві (1195 рядок Форми №1). Показник запаси на кінець року несуть в собі інформацію про зміни виробничих запасів. Грошові кошти на кінець 2020 року в порівнянні до 2019 року збільшились на 180 тис.грн , а у відсотковому відношенні це складає 500,0%. Такі зміни стали можливими в результаті покращення фінансової діяльності підприємства.

Фінансовий стан підприємства – це одна з найважливіших характеристик його діяльності. Визначається сукупність показників, що відображають надходження та вибуття отриманого чистого доходу.

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ" **Таблиця 2.3****Аналіз основних техніко-економічних показників діяльності****ТОВ АПК «МАГНАТ»**

Показник	Роки			Абсо	Відносне
	2019	2020	2021	лютне відхилення тис.грн.	відхилення,%
Дохід від реалізації, тис.грн.	270000	383000	1000526	1000143	2748,3
Собівартість реалізації, тис.грн.	230000	322000	870656	870334	27222,4
Чистий прибуток (збиток), тис.грн.	138000	140000	143000	142000	14200
Витрати на сплату праці, тис.грн.	230000	260000	297100	545000	2196,2
Валовий прибуток	560000	610000	176000	1699000	2885,2

Мета оцінки фінансового стану: пошук способів підвищення ефективного використання фінансових ресурсів та їх раціонального розміщення.

З таблиці можна зробити висновок, що 2021 рік проявляється в зростанні стосовного кожного показника. Порівнюючи дохід від реалізації за 2019 та 2021 рік, то можна зробити висновок, що показник зріс на 1000143 тис. грн це на 2748,3%. Також собівартість реалізованих товарів зросла тому, що в 2021 році собівартість була більшою на 87334 тис. грн. ніж в 2019 році, що склало 27222,4%.

Ступень прибутковості підприємства характеризує рентабельність. Рентабельність – це якісний, вартісний показник, що характеризує рівень віддачі витрат або ступень використання ресурсів, що є в наявності, в процесі виробництва і реалізації продукції. Таким чином, рентабельність

характеризує ефективність роботи підприємства, дає уявлення про спроможність підприємства збільшувати свій капітал.

Таблиця 2.4

Показники рентабельності підприємства

Показники	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення абсолютне, 2019/2021	2019/2021 темпл зростання,%
Рентабельність продажу	1	0,99	0,96	-0,04	96
Рентабельність активів	0,36	13,43	13,44	13,08	3733,33

Рентабельність продажу характеризує розмір прибутку, що надходить на підприємство з кожної гривні від продажу продукції (робіт, послуг).

Рентабельність активів показує скільки прибутку припадає на 1 грн. активів, характеризує ефективність управління підприємством. Отже, на 2021 рік порівняно з 2019 прибуток на 1 грн. зріс на 13,08 тис. грн.

Таблиця 2.5

Показники фінансової стійкості підприємства ТОВ АПК

«МАГНАТ»

Показники	Роки		
	2019	2020	2021
Коефіцієнт фінансової автономії	0,16	0,22	0,34
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,12	0,18	0,13
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,14	0,15	0,39

Коефіцієнт загальної ліквідності дає найбільш загальну оцінку ліквідності активів, на нашу підприємстві ми можемо спостерігати, що активи перевищують суму загальних зобов'язань. Коефіцієнт абсолютної

ліквідності можна вважати достатнім оскільки він перебуває в межах 0,2 та 0,5. Це свідчить про те, що ТОВ АПК «МАГНАТ» кошти використовує раціонально.

Чим більше значення коефіцієнта автономії, тим менша залежність від зовнішніх джерел. На ТОВ АПК «МАГНАТ» показник є не великим, отже підприємство є залежним від зовнішніх джерел фінансування. Коефіцієнт фінансової незалежності характеризує, можливість підприємства виконати зовнішні зобов'язання за рахунок власних активів, його незалежність від позикових джерел. Нормальним значенням коефіцієнта фінансової автономії вважається $> 0,5$; позитивною є тенденція збільшення коефіцієнта, але на підприємстві така тенденція не відслідковується.

Коефіцієнт загальної ліквідності дає найбільш загальну оцінку ліквідності активів, на нашу підприємстві ми можемо спостерігати, що активи перевищують суму загальних зобов'язань. Коефіцієнт абсолютної ліквідності можна вважати достатнім оскільки він перебуває в межах 0,2 та 0,5. Це свідчить про те, що ТОВ АПК «МАГНАТ» кошти використовує раціонально.

Таблиця.2.5

Показники ліквідності (платоспроможності) підприємства
ТОВ АПК «МАГНАТ»

Показник	Роки		
	2019	2020	2021
Коефіцієнт загальної ліквідності	1	1,8	1,16
Коефіцієнт поточної ліквідності	0,28	0,32	0,38
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,16	0,20	0,40

2.2 Порядок формування і організації обліку та контролю зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Під організацією бухгалтерського обліку розуміють систему умов та елементів побудови облікового процесу з метою отримання достовірної та своєчасної інформації про господарську діяльність підприємства і здійснення контролю за раціональним використанням виробничих ресурсів і готової продукції. Її призначення - удосконалення та раціоналізація обробки інформації, розподіл робіт між персоналом бухгалтерії, наукова організація праці.

Організація бухгалтерського обліку здійснюється в моменту створення підприємства, оскільки вона в подальшому безпосередньо впливає на ефективність бухгалтерського обліку та знаходиться безпосередньо в компетенції власників підприємства або уповноваженого органу (посадової особи).

Рисунок 2.1 Основні аспекти організації обліку

В основі системи бухгалтерського обліку лежать відповідні принципи на яких будується облік. Принципи організації обліку дещо відрізняються від принципів обліку, які визначені доволно як вченими теоретиками, так практиками обліку. Принципи організації обліку подані в таблиці 2.6

Організація обліку повинна забезпечити відповідну методологію та технологію обліку фактів господарського життя для складання фінансової звітності за діючими нормативно-законодавчими актами.

Ефективність організації бухгалтерського обліку проявляється у своєчасності формування інформації про фінансово-майновий стан суб'єкта господарювання, її достовірності та доступності для зацікавлених користувачів.

Суб'єктами організації бухгалтерського обліку виступають керівники підприємства, директор та головний бухгалтер, на яких покладена відповідальність за організацію бухгалтерського обліку. Під об'єктами організації обліку розуміють окремі предмети, явища або процеси, на які спрямована організаційна діяльність облікового апарату.

Форма організації обліку ТОВ АПК «Магнат» – наявність у штаті підприємства посади бухгалтера. При цьому в разі потреби підприємство може виділяти філії, представництва, відділення та інші відособлені підрозділи, які зобов'язані вести бухгалтерський облік з подальшим включенням їх показників у фінансову звітність підприємства. Це традиційна форма організації ведення бухгалтерського обліку, якою на сьогоднішній день користується більшість підприємств.

Сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для складання і подання фінансової звітності визначаються обліковою політикою підприємства. Фінансова звітність ТОВ АПК «Магнат» в усіх суттєвих аспектах подає фінансову інформацію про Товариство згідно з нормативними вимогами щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні.

ТОВ АПК «Магнат» для складання фінансової звітності використовує Концептуальну основу за Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ). Форма ведення бухгалтерського обліку – автоматизована. Бухгалтерський облік ТОВ «Магнат» ведеться з використанням комп'ютерної техніки та програмного забезпечення 1С-бухгалтерія.

Фінансова звітність ТОВ «Магнат» за рік своєчасно складена та подана до відповідних державних органів управління у повному обсязі.

- Баланс (Звіт про фінансовий стан) (Форма № 1)
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (Форма № 2)
- Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

Звіт про власний капітал (Форма № 4)

В цілому методологія та організація бухгалтерського обліку у ТОВ «Магнат» відповідає встановленим вимогам чинного законодавства та прийнятої ТОВ «Магнат» облікової політики за 2020 рік

Бухгалтерський облік на ТОВ «Магнат» протягом 2020 року вівся в цілому у відповідності до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.99 року (поточна редакція від 01.07.2021) з наступними змінами та доповненнями, відповідно до МСФЗ та Інструкції «Про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій», затвердженої Наказом Міністерства України від 30.11.99 року № 291 (поточна редакція від 10.08.2021) з наступними змінами та доповненнями та інших нормативних документів з питань організації обліку.

Що стосується безпосередньо обліку зовнішньоекономічної діяльності, то у робочому плану рахунків використовуються такі рахунки і субрахунки:

- 312 – «Початні рахунки в іноземній валюті»
- 371 – «Розрахунки за виданими авансами»
- 632 – «Розрахунки з іноземними постачальниками»
- 92 – «Адміністративні витрати»

314 – «Інші рахунки в банку в ін. Валюті»

681 – «Розрахунки за авансами одержаними»

362 – «Розрахунки з іноземними покупцями»

Управлінський персонал ТОВ «Магнат», в особі відповідальних посадових осіб, несе відповідальність: - за складання і достовірне подання фінансової звітності, відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV (поточна редакція від 01.07.2021) з наступними змінами та доповненнями;

- за внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки;

- за наявність суттєвих невідповідностей між фінансовою звітністю, що підлягала аудиту, та іншою інформацією, що розкривається Товариством;

- за оцінку здатності суб'єкта господарювання продовжувати свою діяльність на безперервній основі, а також доречності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та відповідності розкриття питань, що стосуються безперервності діяльності.

Відповідальна особа несе відповідальність також за:

- початкові залишки на рахунках бухгалтерського обліку;

- правочинність (легітимність, законність) здійснюваних господарських операцій та господарських фактів;

- доказовість, повноту та юридичну силу первинних облікових документів;

- методологію та організацію бухгалтерського обліку;

- управлінські рішення, договірне забезпечення та іншу адміністративну документацію.

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до Національних

положень (стандартів) бухгалтерського обліку та за такою системою внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому. Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування компанії.

Первинні документи заносяться у відповідні аналітичні та синтетичні регістри, формуються необхідні проведення. Аналітичний облік в ТОВ «Магнат» ведеться за країнами, покупцями або номерами контрактів.

В ТОВ «Магнат» в основі облікової вартості імпортованих товарів лежить контрактна вартість відповідно до базисних умов поставки, виражена у валюті, обумовленій контрактом. При перетині митного кордону України подається вантажна митна декларація, в якій вказується вартість в іноземній валюті. В митну вартість товару крім контрактної вартості включаються також всі витрати і вартість ризику покупця, проведені за межами митного кордону України і підтверджені відповідними документами. При цьому до первісної вартості імпортованих товарів включається фактурна вартість, а митна вартість використовується лише для нарахування податків та зборів, розрахунку суми штрафних санкцій та інших стягнень.

Якщо ТОВ «Магнат» здійснює повну передоплату то первісна вартість імпортованих пізніше товарів буде визначатися за курсом НБУ не на дату їх митного декларування, а на дату сплати авансу. У разі ж часткової

передоплати поставки частина товару, що вже оплачена, оцінюється за курсом НБУ на дату авансу, решта – за курсом НБУ на дату поставки. За умов же використання в товаристві подальшої оплати первісна вартість товару визначається за курсом НБУ на дату розмитнення та складання МД.

Враховуючи означену специфіку в ТОВ «Магнат» для синтетичного обліку імпорتنих операцій використовуються рахунки 28, 632, 371, 31.

Рахунок 28 «Товари» використовується для обліку руху та наявності товарів, що знаходяться на підприємствах.

Рахунок 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками» ведеться облік розрахунків з іноземними постачальниками за одержані товари або надані послуги. Аналітичний облік ведеться окремо за кожним постачальником в розрізі відповідного документа на сплату.

Рахунок 371 «Розрахунки за виданими авансами» потрібен для відображення сплачених авансів постачальнику-іноземцю.

Рахунок 31 «Рахунки в банках» використовується для обліку грошових коштів, які знаходяться в банку. Субрахунок 311 призначений для обліку в національній валюті, а субрахунок 312 – в іноземній.

Вагоме значення для підтвердження достовірності обліку має організація внутрішнього контролю. Одним із інструментів контролю на ТОВ «Магнат» є проведення інвентаризації розрахунків, банківських операцій та товарів.

В ході здійснення інвентаризації розрахунків при наявності дебіторської заборгованості підприємство ТОВ «Магнат» складається акт звірки, який направляється постачальнику на узгодження. Дані за дебіторською заборгованістю є достовірними лише за умови, що залишки заборгованостей збігаються. Якщо після обміну документами дані не збігаються та залишаються невирішені питання, то сторони звертаються до Міжнародного комерційного арбітражного суду.

Якщо в процесі інвентаризації розрахунків за окремими видами заборгованості минув строк позовної давності, їх потрібно занести в окрему довідку, яка додається до акта інвентаризації. В акті зазначаються назви сторін, сума та дата заборгованості, а також причини її виникнення. В акті також можуть бути вказані особи, що винні в такому простроченні. Після затвердження керівником протоколу щодо здійснення інвентаризації, у бухгалтерському обліку відображаються результати врегулювання заборгованості.

Перевірка банківських операцій відбувається з метою упевненості правильності відображення в бухгалтерському обліку операцій по придбанню іноземної валюти, упевненості у відсутності штрафних санкцій за порушення умов придбання валюти. Порядок придбання іноземної валюти регламентується Постановою Правління Національного банку України «Положення про порядок та умови торгівлі іноземної валюти».

ТОВ «Магнат» регулярно проводить інвентаризацію товарів. Цей процес потрібен для перевірки їх наявності і стану. Для здійснення інвентаризації керівником підприємства створюється інвентаризаційна комісія, яка в свою чергу створює робочі інвентаризаційні комісії. Персональний склад робочих комісій затверджується наказом керівника підприємства. До складу робочих комісій входять: голова комісії в особі представника керівника підприємства та спеціалісти.

В наказі керівника про проведення інвентаризації встановлюється строк початку та закінчення її проведення, реєструється бухгалтером в книзі контролю за виконанням наказів про проведення інвентаризації. Цей наказ надається робочій комісії перед початком інвентаризації.

Дані про фактичні залишки товарів записуються в інвентаризаційні описи в двох примірниках. Описи можуть складатися по кожній матеріально відповідальній особі або за місцем зберігання товарів. Інвентаризаційні описи передаються головою інвентаризаційної комісії головному бухгалтеру

та матеріально відповідальній особі під розписку на першому примірнику. За результатами інвентаризації товарів може бути виявлено повну відповідність фактичних та бухгалтерських даних або нестачею товарів, чи їх лишки. При невідповідності фактичних та бухгалтерських даних слід визначити їх причину та відобразити результати в обліку.

Виконання завдань організації бухгалтерського обліку з урахуванням особливостей діяльності суб'єкта господарювання забезпечить своєчасне, повне, достовірне та безперервне відображення всіх господарських операцій, здійснених на підприємстві; обробку даних за допомогою відповідних процедур, прийомів і способів відповідно до вихідної інформації; складання на основі отриманого масиву інформаційних даних, зафіксованих у первинних документах, облікових реєстрів і бухгалтерської звітності та своєчасне її надання зацікавленим користувачам.

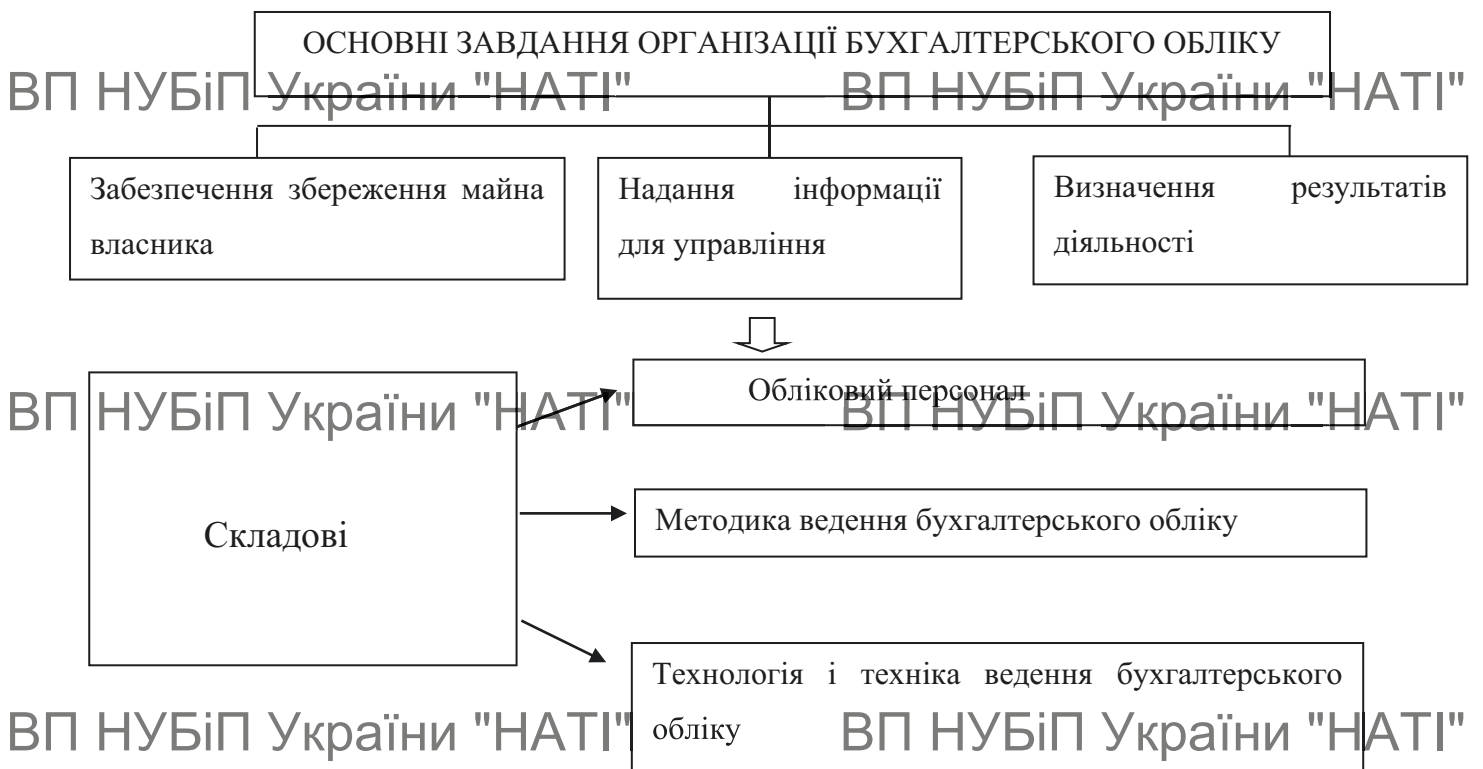

Рис.2.3. Завдання організації бухгалтерського обліку

Організація "внутрішньогосподарського контролю" повинна бути цілісною єдиною системою взаємопов'язаних способів, прийомів і методів, які охоплюють увесь комплекс контрольних процедур, починаючи з формування інформаційної бази, проведення контрольних дій та закінчуючи узагальненням результатів контролю.

Основою організації контрольного процесу є визначення його функцій та ролі в системі управління підприємством. Раціональна організація контролю можлива лише тоді, коли він розглядається як самостійна функція управління, тобто як система спостереження та перевірки процесу функціонування й фактичного стану об'єкта, що управляється. Загалом під функцією управління розуміється сукупність постійно повторюваних однорідних робіт і процедур.

Необхідно розробити організаційні схеми контролю для кожного рівня управління підприємством. Це положення відбиває ієрархічність структури промислового підприємства як системи. Організаційна схема контролю повинна передбачати виконання контрольної функції на всіх рівнях від адміністрації до окремих працівників. Об'єкти контролю варто визначати в залежності від показників, встановлених для кожного рівня, а не від організаційно виділених центрів контролю. Це означає, що розкриття внутрішньої структури об'єкта є вихідним моментом у створенні системи контролю.

Тільки після визначення об'єктів контролю можна розробляти конкретні форми організації контролю, що враховують особливості структури підприємства та його господарської діяльності.

Організація контролю повинна передбачати можливість існування декількох центрів відповідальності для кожного показника, розташованих як на одному, так і на різних рівнях організаційної структури. Отже, важливе значення має розмежування відповідальності між рівнями і виконавцями за ті

чи інші показники діяльності, що здійснюється в одних підрозділах, але формуються під впливом інших центрів відповідальності.

При централізованій формі організації внутрішньогосподарського контролю внутрішні аудитори (ревізори) знаходяться в штаті бухгалтерії і підпорядковуються головному бухгалтеру в адміністративному і методологічному відношенні. Кращим варіантом організації контролю є децентралізована форма. При ній керівник служби внутрішнього аудиту в адміністративному плані підпорядковується прямо керівнику підприємства.

Створення системи контролю на підприємствах повинно здійснюватись в залежності від організаційної структури кожного конкретного виду підприємств, на виборі і розкритті внутрішньої структури об'єкту контролю. Визначення об'єктів контролю повинно бути зорієнтовано на забезпечення зацікавленості колективу в досягненні цілей підприємства з досягненням максимально високих результатів, на підвищення ефективності всієї діяльності підприємства і її окремих ланок.

Отже, об'єктом контролю має стати система економічних методів впливу на колективи людей, а вже через них – на матеріально-речові моменти виробництва.

Об'єктами контролю в процесі здійснення управління є:

- розробка стратегії та тактичних планів;
- процес реалізації стратегічних та тактичних цілей;
- якість управлінських рішень;
- виконання управлінських рішень та їх результати;
- виконання функціональних обов'язків управлінцями різних рівнів.

Вплив зовнішнього середовища вимагає постійного коригування тактичних планів. Це у свою чергу потребує наявності чітко відпрацьованої системи контролю на підприємстві. Основними об'єктами контролю з урахуванням змін в зовнішньому середовищі є:

- процеси, що відбуваються в самій організації;

процеси, що відбуваються при взаємодії організації із зовнішнім середовищем;

- діяльність окремих виконавців (посадових осіб);

Внутрішньогосподарський контроль на підприємствах здійснюють штатні контролери-ревізори, внутрішні аудитори, керівники і співробітники відділів управління підприємств, а також посадові особи інших підрозділів відповідно до покладених на них службових обов'язків.

Структура об'єктів контролю в залежності від рівня управління:

- підприємство в цілому;
- центри відповідальності (цехи, переділи, дільниці, бригади);
- функціональні відділи;
- місця виникнення затрат (види робіт або окремі операції).

Суб'єкти внутрішнього контролю зображені на рисунку 2.4

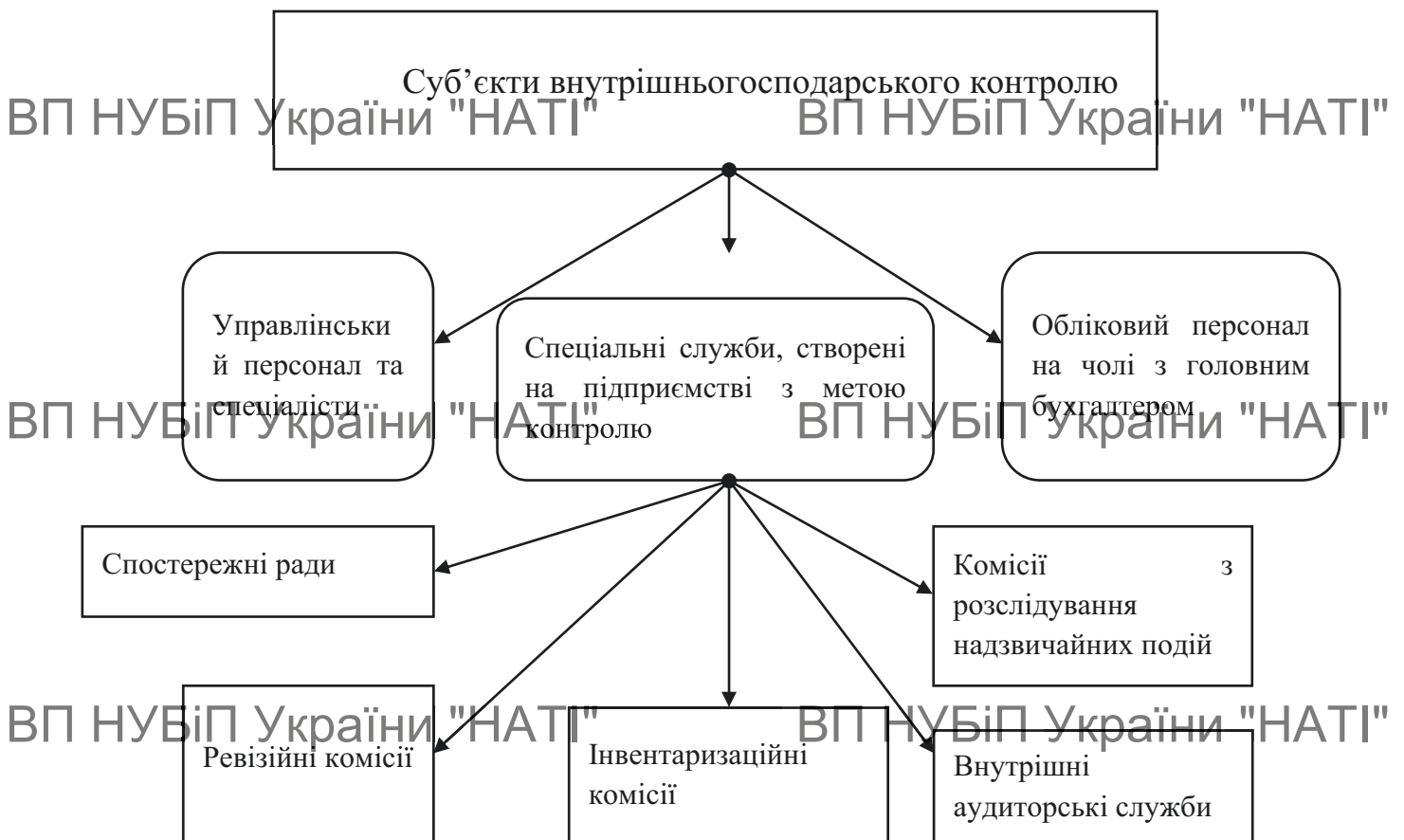

Рис. 2.4 Класифікація суб'єктів внутрішньогосподарського контролю

ВП НУБІП України "НАТІ" Центр відповідальності – це сфера діяльності в межах якої встановлена персональна відповідальність менеджера за величину затрат і результати діяльності, які він контролює.

Таблиця.2.7

ВП НУБІП України "НАТІ" **Характеристика центрів відповідальності та показники оцінки їх діяльності**

Центр відповідальності	Сфера контролю	Тип центру	Характерні показники виконання
Керівник підприємства	Інвестиції Дохід Витрати	Центр інвестицій	Прибуток на інвестований капітал
Керівник середнього рівня	Дохід Витрати	Центр прибутку	Прибуток Витрати

ВП НУБІП України "НАТІ" Характерними рисами організації контролю по центрах відповідальності є наступні:

- менеджерам надається право приймати участь у визначенні лише тих цілей, за якими оцінюється їх діяльність;
- на центр покладається відповідальність лише за той вид діяльності, що перебуває під їх контролем;
- оцінка результатів діяльності центрів відповідальності здійснюється на основі чітко визначених критеріїв;
- використання центрами відповідальності ефективної системи стимулювання;

ВП НУБІП України "НАТІ" для оцінки діяльності центрів використовуються звіти виконання бюджетів.

Найбільш поширеною формою звіту є форма, що включає статті затрат, бюджет (запланований результат), фактичний результат і відхилення (табл.2.8)

Крім того, у звіті додатково можна включити відносне відхилення в процентах від бюджетної суми. Такі звіти використовуються на підприємствах, які приділяють велику увагу аналізу

Таблиця 2.8

Звіт центру відповідальності

Статті затрат	Бюджет, грош.од.		Фактичний результат, грош.од.		Відхилення (+,-), грош.од.	
	За місяць	Наростаючим підсумком	За місяць	Наростаючим підсумком	За місяць	Наростаючим підсумком
Основні матеріали	40000	140000	41000	144000	+1000	+4000
Пряма заробітна плата	25000	75000	27000	82000	+2000	+7000
Інші затрати	7000	21000	6950	21400	-50	+400
Всього контрольованих затрат	72000	23600	74950	247400	+2950	+11400

Слід зазначити, що жодна система обліку або відхилення самі по собі, не можуть дати відповідь, хто ж винен у їх наявності. Відхилення можуть лише привернути увагу робітника, який знає їх причину. Ідентифікувавши відхилення з людиною можна дізнатись, хто зможе пояснити ситуацію, а не хто повинен бути покараний.

Структура системи контролю за результатами залежить від структури підприємства і глибини охоплення організації системою управління по результатам.

Основними напрямками вдосконалення управління в області контролю по результатам є: перетворення контролю із формальної констатації досягнутого в багатогранний процес обговорення досягнутих результатів; удосконалення системи зацікавленості та взаємозв'язок її з конкретними результатами; підвищення ефективності управління.

2.3 Облік експортних операцій

Основними завданнями обліку експортних операцій підприємства є:

- формування достовірної інформації про реалізацію експортованих товарів;
- своєчасне виявлення і правильне визначення експортних операцій;

формування достовірної інформації про стан розрахунків з іноземними покупцями і посередниками;

- формування достовірної інформації про курсові різниці.

Процес реформування української економіки суттєво вплинув на необхідність створення нової методології бухгалтерського обліку, зокрема, обліку експортних операцій. Важливими в цьому відношенні є принципи, викладені в Законі «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»:

1. Принцип превалювання сутності за формою, що визначає визнання доходів та їх відображення в обліку за методом нарахування, тобто з моменту набуття права на них;

2. Принцип нарахування та відповідності доходів і витрат, згідно з якими доходи та витрати відображаються у бухгалтерському обліку та звітності на момент їх виникнення, незалежно від дати отримання або сплати

грошових коштів. Щоб визначити фінансовий результат в звітному періоді необхідно порівнювати доходи звітного періоду з витратами, понесеними на отримання цих доходів.

На основі цих принципів формується концепція процесу реалізації та концепція визначення фінансових результатів експортних операцій.

Концепція процесу реалізації визначає період, у який слід визнавати дохід, а також порядок визначення суми доходу від продажу.

Концепція фінансових результатів полягає в порівнянні доходів та витрат за операціями.

Операції повинні бути відображені в обліку відповідно до їх сутності, а не юридичної форми. З огляду на це потрібно визначити критерій і основні принципи визнання доходу. Поняття доходу визначено в П(С)БО 15 «Дохід».

Дата визнання доходу від експорту

У цілому існує два можливих підходи щодо визнання суб'єктами господарювання доходу від експорту:

- на дату оформлення ВМД. Цей підхід люблять податківці, але він не має нічого спільного з вимогами НП(С)БО 15 «Дохід». Так простіше, але не завжди правильно;

- на дату дотримання ВСІХ умов визнання доходу за п. 8 НП(С)БО 15 «Дохід». Це правильний підхід з точки зору стандартів бухобліку, але він складніший і вимагає аналізу умов ЗЕД-контракту та первинних документів по ланцюжку руху товару від експортера до покупця.

Таблиця 2.9

Умови визнання доходу при експорті

№	Умова визнання доходу	Коли настає виконання
1	покупцеві передаються всі ризики та вигоди, які пов'язані з правом власності на продукцію (товари)	визначається відповідно до базисної умови постачання Інкотермс у ЗЕД-контракті, або іншими положенням ЗЕД-контракту. Однак правила Інкотермс не регулюють момент

	ВП НУБіП України "НАТІ"	переходу права власності. Ними встановлюється лише момент переходу ризиків по цим там іншим умовам поставки Інкотермс та розподіл обов'язків зі страхування та доставки товару
2	ВП НУБіП України "НАТІ" підприємство вже не здійснює управління та контроль над активом	ВП НУБіП України "НАТІ" момент визначається договором. Це перехід права власності. Як правило, це момент фізичної передачі товару покупцеві чи його представнику (перевізнику). Така думка висловлюється у листі Мінфіну від 03.02.2007 р. № 31-34000-20-10/4345. Також цей момент відповідає нормі ч. 1 ст. 334 ЦКУ: право власності на товар виникає з моменту передання майна, вручення його набувачеві або перевізнику. Первинні документи: коносамент, акт приймання-передачі, міжнародна автомобільна накладна (СМР) або будь-який інший аналогічний документ. Часто дата оформлення даних документів збігається з датою ВМД. Якщо у договорі взагалі нічого не зазначено, то застосовуємо ч. 1 ст. 334 ЦКУ, тобто дату передачі майна
3	ВП НУБіП України "НАТІ" сума доходу та виручки достовірно визначена	ВП НУБіП України "НАТІ" виконується в момент підписання договору
4	ВП НУБіП України "НАТІ" існує впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод підприємством	ВП НУБіП України "НАТІ"
дохід визнається на дату виконання останньої з невиконаних умов		

У бухгалтерському обліку при визнанні доходів слід керуватися п. 5 П(С) БУ 21 "Вплив змін валютних курсів", згідно з яким операції в іноземній валюті під час первинного визнання відображаються у валюті звітності шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням валютного курсу на дату здійснення операції - дату визнання доходів. Після переходу права власності від продавця до покупця в бухгалтерському обліку дохід від

реалізації відображається по дебету рахунку 362 "Розрахунки з іноземними покупцями" і кредиту рахунку 70 "Доходи від реалізації". Витрати по експортних операціях списуються у звичайному порядку - по дебету рахунку 90 "Собівартість реалізації" і кредиту рахунку 28 "Товари" або рахунку 26 "Готова продукція".

ВП НУБіП України "НАТІ" ВП НУБіП України "НАТІ" **Таблиця 2.9.1**
Облік експортних операцій

Зміст операції	Кореспонденція		Сума, грн
	Дебит	Кредит	
2	3	4	5
Відвантаження продукції ($1000 \times 13,3 = 13300,0$)	362	701	13300,0
Списана собівартість продукції	901	26	8000,0
Нараховане мито ($1000 \times 13,3 \times 5\% = 665,0$)	93	377	665,0
Сплачено мито	377	311	665,0
Відображена курсова різниця на дату балансу ($1000 \times 13,4 - 1000 \times 13,3 = 100,0$)	362	714	100,0
Оплата продукції покупцем ($1000 \times 13,45 = 13450,0$)	312	362	13450,0
Відображена курсова різниця на дату погашення заборгованості ($1000 \times 13,45 - 1000 \times 13,4 = 50,0$)	362	714	50,0

ВП НУБіП України "НАТІ" ВП НУБіП України "НАТІ"
 При відображенні експортних операцій з отриманням авансу дохід перераховується у валюту звітності із застосуванням валютного курсу на дату отримання авансу (п.6 П(С)БО 21). Це означає, що доходи визнаються на дату відвантаження товарів, що експортуються, але при цьому

визначаються за курсом НБУ, встановленим на дату авансу. У випадку, якщо сума авансу є частковою і вартість реалізованих на експорт товарів перевищує суму авансу, обсяг такого перевищення визначається із застосуванням валютного курсу на дату визнання доходу.

Таким чином, у даному випадку, незважаючи на зміну курсу на кінець кварталу і на момент відвантаження продукції, курсові різниці не розраховуються, а дохід від продажу продукції визначається за курсом НБУ на дату авансу. Але податки – мито – сплачується за курсом на дату експортування. Підставою для обліку експортних товарів і їх руху є оформлені відповідним чином товаросупровідні, транспортні, експедиторські, страхові, складські, розрахункові, митні, претензійно-арбітражні й банківські документи. Підтвердженням завершення експортної операції є печатка митниці країни-одержувача на товаросупровідних документах і довідки банку про надходження грошових коштів на рахунок підприємства. Реалізація експортної продукції відображається за контрактною вартістю відповідно до базисних умов постачання згідно з правилами ІНКОТЕРМС. Крім вартості товару, додатковими елементами контрактної вартості експортної продукції є митний збір і мито, транспортні витрати. Для узагальнення інформації про розрахунки з іноземними покупцями та іншими дебіторами використовується Журнал № 3 і відомості аналітичного обліку за відповідними рахунками, які ведуться паралельно в національній і іноземній валютах.

Оподаткування експортних операцій податком на прибуток регулюється Податковим Кодексом – ст.153 п.153.1.1. Згідно до вказаних норм доходи, отримані/нараховані платником податку в іноземній валюті у зв'язку з продажем товарів, виконанням робіт, наданням послуг, у частині їхньої вартості, що не була сплачена в попередніх звітних податкових періодах, перераховуються в національну валюту за офіційним курсом національної валюти до іноземної валюти, що діяв на дату визнання таких

доходів згідно з цим розділом, а в частині раніше отриманої оплати за курсом, що діяв на дату її отримання. Таким чином, в податковому обліку підприємства для відображення доходів використовується курс НБУ на дату першої із подій – отриманню валютної виручки у вигляді авансу або відвантаження продукції (товарів, робіт, послуг). При цьому дата визнання

доходів дата відвантаження товарів. У декларації про прибуток підприємства вказана сума доходу відображається у складі сукупних доходів від продажу.

Оподаткування податком на додану вартість Базою оподаткування податком на додану вартість при експорті товарів (робіт, послуг) є договірна ціна. Але при цьому згідно до ст.195 Податкового Кодексу операції з вивозу товарів за межі митної території України є об'єктом обкладення податком на додану вартість за ставкою 0% . Нульова ставка податку на додану вартість застосовується тільки при умовах фактичного вивозу товарів за межі митної території України. Товари вважаються вивезеними за межі митної території України у випадку, якщо їх вивіз належним чином оформленою вантажною митною декларацією.

Мито Під час експорту товарів з підприємств - експортерів стягуються мито. Платником мита є особа, яка вивозить товари з митної території України у порядку та на умовах, встановлених Податковим Кодексом.

Умова Інкотермс EXW означає вивезення покупцем товару зі складу продавця. Її проблемою є те, що всі ризики передаються вже на місці знаходження продавця (експортера), а це значить, що саме покупець, а не продавець-експортер має оформляти всю процедуру проходження митниці. Однак така умова може викликати певні проблеми з застосуванням нульової ставки ПДВ.

З одного боку, умова EXW за ст. 1 Закону про ЗЕД відповідає поняттю експорту, адже ним вважається продаж товару нерезиденту навіть без його вивезення самим експортером.

З іншого боку, для отримання продавцем права на нульову ставку ПДВ потрібно у ВМД у графі 2 «Відправник/Експортер» мати саме продавця. Виходить, що митний брокер має все ж таки оформляти ВМД від імені експортера, що робить умову EXW у чистому вигляді практично неможливою, адже продавець по факту уже займається митною процедурою, чого робити не повинен. Більше того, якщо у ВМД як відправника вказати не його, то тоді йому ще й доведеться нараховувати ПДВ не тільки за ставкою 20%, але й за правилом «першої події» (п. 187.11 ПКУ).

Така ситуація типова не тільки для України, тому в Інкотермс 2020 рекомендовано замість EXW застосовувати умову FCA, аби не створювати продавцю-експортеру проблем.

Розрахунки по експортних операціях неминуче супроводжуються курсовими різницями, правила обліку яких встановлює НП(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів». При цьому застосовуються такі правила:

Таблиця 2.9.2

Правила обліку розрахунку експортних операцій

Умова розрахунку	Чи монетарна стаття заборгованості?	Чи є курсова різниця?
перша подія – відвантаження товару	так	так
перша подія – отримання авансу від покупця	ні	ні
	дохід визнається за курсом НБУ, що діяв на момент отримання авансу (п. 7 НП(С)БО 21)	

Курсові різниці рахуються лише по монетарним статтям, тобто у випадку погашення зобов'язань грошима. Зверніть увагу, що з початком воєнного стану курс НБУ став фіксованим, тому поки це буде продовжуватися курсових різниць немає бути.

Якщо отримано аванс, то стаття немонетарна, так як такі зобов'язання погашаються товарами.

Для обліку розрахунків з нерезидентами використовується субрахунок 362 «Розрахунки з іноземними покупцями».

Якщо дата фактичного відвантаження (передачі) експортованого товару та дата визнання доходу не співпадають, то для обліку таких товарів (продукції) можливе використання субрахунків 287 «Товари в дорозі», 267 «Готова продукція в дорозі», 277 «Продукція сільськогосподарського виробництва в дорозі». Однак їх треба затвердити у наказі про облікову політику.

ВП НУБіП України "НАТІ" **Таблиця 2.9.3** ВП НУБіП України "НАТІ"

Облік експортних операцій

	Дата	Господарська операція	Дт	Кт	Сума
Перша подія відвантаження товару					
	28.12.2021	Відвантажено товар на експорт	287	281	158000
	04.01.2022	Перейшли всі ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на товар. Курс НБУ 27,2782 грн/\$	362	702	9500\$
	04.01.2022	Списана собівартість реалізованого товару	902	287	158000
	04.01.2022	Отримано від митного брокера послуги з декларування товару	93	631	1200
	04.01.2022	Оплачено послуги митного брокера	631	311	1200
	31.01.2022	Відображено курсову різницю за монетарною дебіторською заборгованістю на дату балансу. Курс НБУ 28,7839 грн/\$ $(=(28,7839 - 27,2782) \times 9500\$ = 1,5057 \times 9500\$ = 14304,15)$	362	714	14304,15
	31.01.2022	Списано доходи на фінансовий результат	702	791	259142,9
			714	791	14304,15

31.01.2022	Списано витрати на фінансовий результат	791	902	158000
31.01.2022	Зараховано валютну виручку на валютний рахунок експортера. Курс НБУ 28,8002 грн/\$.	312	362	9500\$
02.02.2022	Відображено курсову різницю при погашенні дебіторської заборгованості (= (28,8002–28,7839)×9500\$ = 0,0163×9500\$ = 154,85)	362	714	154,85
28.02.2022	Списано доходи на фінансовий результат	714	791	154,85
Перша подія – отримання авансу				
04.01.2022	Отримано аванс від покупця. Курс НБУ 27,2782 грн/\$	312	681	9500\$
05.01.2022	Відвантажено товар на експорт	287	281	158000
27.01.2022	Перейшли всі ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на товар. Курсові різниці відсутні, так як стаття заборгованості немонетарна	362	702	9500\$
27.01.2022	Списана собівартість реалізованого товару	902	281	158000
27.01.2022	Отримано від митного брокера послуги з декларування товару	93	631	1200
27.01.2022	Оплачено послуги митного брокера	631	311	1200
27.01.2022	Взаємозалік заборгованостей. Курсові різниці відсутні, так як стаття заборгованості немонетарна	681	362	9500\$
31.01.2022	Списано доходи на фінансовий результат	702	791	259142,90

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

Щодо валютного контролю експортних операцій, то на 2022 рік ситуація така:

120 к. днів – на період воєнного стану граничний строк розрахунків за ЗЕД-контрактом (даний строк діє з 08.06.2022, але застосовується до

операцій, починаючи з 05.04.2022). Це термін часу впродовж якого має

відбутися закриття ЗЕД-контракту. Наприклад, якщо на експорт був відвантажений товар, то покупець має протягом цього часу повністю

розрахуватися. Даний строк не застосовується щодо операцій, які менші 400 тис. грн. Дані обмеження встановлено п. 21 розділу II постанови правління

НБУ від 02.01.2019 р. № 5 (з урахуванням вимог п. 142 постанови правління

НБУ від 24.02.2022 № 18 «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану» з урахуванням оновлення з постанови НБУ

від 07.06.2022 р. № 113); з'явилися заборони та обмеження щодо операцій з росією і білоруссю у зв'язку з воєнним станом. Наприклад, щодо білорусі є

заборона на проведення валютних операцій з учасниками з цієї країни,

заборонені розрахунки білоруськими рублями. Детальніше про ситуацію у матеріалі про контрагентів з рф і білорусі.

Валютний нагляд банку за ЗЕД-контрактом починається з дати оформлення митної декларації (ЕК-10 «Експорт»/ЕК-11 «Реекспорт» або дати

підписання акта приймання-передачі або іншого документа, який засвідчує

передачу товару нерезиденту за умовами контракту. Нагляд припиняється після надходження грошей на поточний рахунок.

Зверніть увагу, що валютний нагляд відсутній щодо операцій по експортно-імпортним контрактам до 400 тис. грн. На операції з «незначними

розмірами» не поширюється вимога про розрахунки протягом 120 к. днів за

експортно-імпортними контрактами (п. 23 розділу III Постанови НБУ від 02.01.2019 р. № 5). Під незначним розміром вважається розмір валютної

операції, який менший за розмір операції, яка підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу за Законом від 06.12.2019 р. № 361.

Раніше існував ще обов'язковий продаж виручки експортерами по ЗЕД-контрактах. Однак скасований він був ще у 2019 році. Вся виручка залишається на рахунку експортера (постанова правління НБУ від 06.02.2019 р. № 35). На період воєнного часу обов'язковий продаж виручки також не вводився.

2.4 Облік імпортних операцій

Значна частка вітчизняних підприємств проводить імпортні операції комерційну діяльність, пов'язану із закупівлею і ввезенням до України іноземних товарно-матеріальних цінностей для їх подальшої реалізації на внутрішньому ринку або використання у виробничо-господарській діяльності. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» містить наступне визначення імпорту:

Основним документом при переміщенні матеріальних цінностей через митний кордон є митна декларація.

Митна декларація складається на бланку єдиного адміністративного документу або митної декларації М-16.

Законодавством України передбачено два варіанти декларування товарів:

- декларування власником товарів;
- декларування іншою особою, яка діє на підставі договору з власником товарів (митним брокером або декларантом)

Митна декларація заповнюється на кожну товарну партію. За товарну партію береться певна кількість однорідного товару, відправлена по одному контракту в одному напрямі, оформлена одним транспортним документом і

одним рахунком-фактурою. За наявності в партії декількох найменувань використовуються додаткові листи.

Обов'язковими документами при імпорті також є:

- контракт;
- документи імпоротної фірми-постачальника;

транспортно-експедиційні документи на навантажувальні-розвантажувальних роботи і транспортні послуги;

- документи на послуги із зберігання товару;
- розрахункові документи на сплату мита, зборів та інших податків;
- сертифікати походження – документи, необхідні для підтвердження

країни-виробника "товару." Сертифікат описує товар. Він може бути випущений і підписаний Торгівельною палатою або завірений консульством країни імпортера. При здійсненні розрахунків із зовнішньоекономічних операцій слід враховувати вимоги, встановлені законодавством, щодо термінів проведення таких розрахунків.

Порядок здійснення розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності регулюється Законом України "Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті".

Згідно з вказаним Законом термін поставки товарів не повинен перевищувати 180 днів з моменту здійснення авансового платежу або виставлення векселя на користь постачальника продукції, що імпортується (робіт, послуг). Перевищення такого терміну потребує висновку центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері економічного розвитку.

Періодично відбивається скорочення такого терміну до 90 днів, що відображається в законодавчих нормах. Порушення вказаної законодавчої норми спричиняє стягнення пені за кожен день прострочення у розмірі 0,3% від митної вартості товарів та продукції, яка не отримана у вказаний строк.

Ключовим моментом процедури митного оформлення товарів, що імпортуються, та їх подальшого оподаткування, є встановлення митної вартості товару.

У разі неможливості визначення митної вартості товарів на основі поданих документів і невідповідності поданої інформації митна вартість визначається на підставі цін на ідентичні товари, що діють в країнах експортерів.

При визначенні митної вартості в розрахунок береться вартість товарів з урахуванням витрат на транспортування до митної межі України. При переміщенні товарів через митну межу України сплачуються митні платежі, які включають:

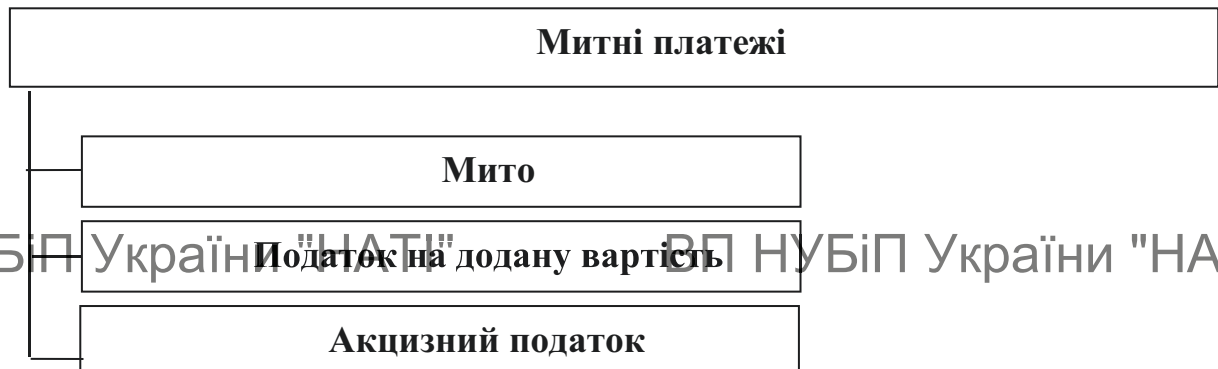

Рисунок 2.5 Види митних платежів

Тобто розмір мита для різних груп товарів різний - він залежить від того, до якої групи відноситься такий товар.

В Україні застосовуються такі види ставок мита:

- 1) адвалорна – у відсотках до встановленої бази оподаткування;
- 2) специфічна – у грошовому розмірі на одиницю бази оподаткування;
- 3) комбінована, що складається з адвалорної та специфічної ставок мита. Акцизний податок

Акцизний податок справляється тільки в тому разі, якщо імпортовані товари відносяться до групи підакцизних товарів.

До підакцизних товарів належать:

- спирт етиловий та інші спиртові дистиляти, алкогольні напої, пиво;
- тютюнові вироби, тютюн та промислові замітники тютюну;

- нафтопродукти, скраплений газ;

- автомобілі легкові, кузови до них, причепи та напівпричепи, мотоцикли. Базою оподаткування акцизним податком є вартість товарів (продукції), що ввозяться на митну територію України, за встановленими імпортером максимальними роздрібними цінами на товари (продукцію), які

ввезені імпортує, без податку на додану вартість та з урахуванням акцизного податку.

Сума акцизного податку встановлюється у процентах до митної вартості і обчислюється за формулою:

$$C_a = C_m (H) \times A, \quad (4.1)$$

де C_a – сума акцизного податку;

C_m – митна вартість;

H – кількість товару;

A – ставка акцизного податку.

У разі обчислення податку із застосуванням специфічних ставок з вироблених на митній території України або ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) базою оподаткування є їх величина, визначена в одиницях виміру ваги, об'єму, кількості товару (продукції), об'єму циліндрів двигуна автомобіля або в інших натуральних показниках.

Податок на додану вартість

Товари, що ввозяться на територію України, підлягають обкладенню податком на додану вартість (ПДВ).

Об'єктом оподаткування податком на додану вартість є операції з ввезення (пересилання) товарів на митну територію України, зокрема

операції з ввезення за об'єктів за договорами оренди (лізингу), застави і іпотеки.

Базою оподаткування для товарів, що ввозяться на митну територію України, є договірна (контрактна) вартість, але не нижче митної вартості цих товарів, з урахуванням мита та акцизного податку, що підлягають сплаті і включаються до ціни товарів. При визначенні бази оподаткування для товарів, що ввозяться на митну територію України, перерахунок іноземної валюти у валюту України здійснюється за офіційним курсом валюти України до цієї іноземної валюти, встановленим НБУ, що діє на день подання митної декларації для митного оформлення.

Підставою для сплати податку на додану вартість є митна декларація.

Для послуг, які постачаються нерезидентами на митній території України, базою оподаткування є договірна (контрактна) вартість таких послуг з урахуванням податків та зборів, за винятком податку на додану вартість, що включаються до ціни постачання відповідно до законодавства.

Визначена вартість перераховується в національну валюту за валютним (обмінним) курсом Національного банку України на дату виникнення податкових зобов'язань. У разі отримання послуг від нерезидентів без їх оплати база оподаткування визначається, виходячи із звичайних цін на такі послуги без урахування податку.

Податок на додану вартість розраховують за формулою

$$\text{ПДВ} = (\text{С}_m + \text{С}_a + \text{T}) \times 20\% / 100; \quad (4.2)$$

де ПДВ – сума податку на додану вартість;

T – мито.

ПДВ, сплачений під час імпортування, включається до складу податкового кредиту. Датою виникнення права на віднесення сум податку до податкового кредиту є дата сплати податку за податковими зобов'язаннями, а для операцій з постачання послуг нерезидентом на митній території України - дата сплати (нарахування) податку за податковими зобов'язаннями,

що були включені отримувачем таких послуг до податкової декларації попереднього періоду.

Оподаткування податком на прибуток

Вказаними нормами встановлено два основних правила, які можуть бути застосовні підчас відображення імпорتنих операцій:

1) Витрати, здійснені (нараховані) платником податку в іноземній валюті у зв'язку з придбанням у звітному податковому періоді товарів, робіт, послуг, включаються до витрат такого звітного податкового періоду шляхом перерахування в національну валюту тієї частини їх вартості, що не була раніше оплачена, за офіційним курсом національної валюти до іноземної валюти, що діяв на дату здійснення операції в такому придбання, а в частині раніше проведеної оплати - за таким курсом, що діяв на дату здійснення оплати.

2) Визначення курсових різниць від перерахунку операцій, виражених в іноземній валюті, заборгованості та іноземної валюти здійснюється відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

3) Підчас придбання товарів витрати не відображаються до моменту їх реалізації (тобто до моменту визнання доходів від їх реалізації) (п.138,4 Податкового Кодексу).

Основними завданнями бухгалтерського обліку імпорتنих операцій є:

перевірка правильності документального оформлення товарних і розрахункових операцій;

- дотримання вимог валютного і митного законодавства;
- формування достовірної інформації про рух імпорتنих товарів;
- формування достовірної інформації про курсові різниці.

Облік імпорتنих товарів має ряд особливостей, до яких належить:

обов'язкове декларування імпорتنих операцій при перетині митної території України;

Формування "вартості" імпортованих товарів з урахуванням наступних витрат:

- митні платежі;
- оплата послуг митного брокера;
- витрати на сертифікацію імпортованих товарів;
- витрати на зберігання товарів на митно-ліцензійному складі;
- транспортно-заготовчі витрати.

Таблиця 2.9.4

Придбання валюти

Господарські операції	Дт	Кт	Сума
Придбання валюти			
Списання коштів банком для придбання іноземної валюти (3500\$)	333	311	100000
Розрахунок сумових різниць (різниць між курсом НБУ та курсом комерційного банку):			
Визнання витрат по різниці курсів НБУ та комерційного банку при придбанні валюти (курс банку 28.05 грн/\$, курс НБУ 28.00 грн/\$, різниця = $(28,05 - 28,00) \times 3500\$ = 175$ грн/\$)	942	333	175,00
Визнання доходу по різниці курсів НБУ та комерційного банку при придбанні валюти (курс банку 28.00 грн/\$, курс НБУ 28.05 грн/\$, різниця = $(28,00 - 28,05) \times 3500\$ = -175$ грн/\$)	333	711	175,00
Зарахування коштів на валютний рахунок за вирахуванням комісії банку 0,005% (= $100000 \times 0,005$) = 500. Сума до зарахування для випадку придбання зі збитком, тобто для випадку нижчого курсу НБУ, ніж курсу комерційного банку = $100000 - 175 - 500 = 99325$ грн	312	333	99325

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

Для розрахунків з іноземними постачальниками за придбані товари використовується рахунок 632 "Розрахунки з іноземними постачальниками", облік на якому ведеться як в національній, так і в іноземній валюті.

Таблиця 2.9.5

ВП НУБіП України "НАТІ" Розрахунки з постачальниками ВП НУБіП України "НАТІ"

Попередня оплата постачальнику (аванс). Операція відображається за курсом НБУ 28.50 грн/\$	371	312	3500\$
Оплата постачальнику після оприбуткування товару	632	312	3500\$

ВП НУБіП України "НАТІ" ВП НУБіП України "НАТІ"

У разі виникнення заборгованості за імпортовані товари виникає необхідність розрахунку курсової різниці на дату балансу та на дату погашення заборгованості за товар.

Таблиця 2.9.6

Облік операцій за імпортом товару та погашення заборгованості

Зміст операції "НАТІ"	Кореспонденція рахунків		Сума грн
	Дебит	Кредит	
Нараховано митний збір при імпорті товару (15000,00 доларів x 24,50x5%)	281	642	18375,00
Нараховане податкове зобов'язання з ПДВ (15000,00 доларів x 24,50 +18375,00) x 20%	643	642	77175,00
Сплачено митний збір	642	311	18375,00
Сплачено ПДВ при імпорті та відображено податковий кредит з ПДВ	641 641	311 643	77175,00 77175,00
Оприбутковано товар від іноземного постачальника (15000,00 доларів x 24,50)	281	632	367500,00
Погашено заборгованість іноземному постачальнику (15000,00 доларів x 24,50)	632	312	367500,00

Особливу увагу при відображенні операцій в іноземній валюті слід приділяти авансам в іноземній валюті. Сума авансу (попередньої оплати) в

іноземній валюті, при включенні у вартість придбаних активів перераховується у валюту звітності із застосуванням валютного курсу на дату виплати авансу. Тобто вартість одержаних в рахунок погашення передоплати активів визначається шляхом перерахунку вартості фактично одержаних товарів за курсом НБУ на дату здійснення передплати

У даному разі курсові різниці розраховуються:

- на дату балансу, оскільки впродовж звітного кварталу частина товару не була оплачена. У цьому разі відбувається зменшення курсу, тобто борг перед постачальником зменшується і відображаються доходи від курсової різниці;

- на дату здійснення розрахунків. У цьому разі відбувається зменшення курсу, тобто борг перед постачальником зменшується і також відображаються доходи від курсової різниці.

Таблиця 2.9.7

Оприбуткування імпортного товару

Господарські операції	Дт	Кт	Сума
Оприбуткування товару (умовний курс НБУ 29.25 грн/\$)	281	632	100000\$
Оприбуткування товару до його митного оформлення з використанням субрахунку 287 «Товари в дорозі» (умовний курс НБУ 29.25 грн/\$)	287	632	100000\$
Прибуття на склад імпортера раніше оприбуткованого «товару в дорозі»	281	287	100000\$

У випадку, якщо частина вартості одержаних немонетарних активів перевищує розмір передплати, то таку частину треба перераховувати в гривні за курсом на дату отримання товарів. Тобто вартість товарів буде визначатися за двома курсами - курсом НБУ на дату авансу і курсом НБУ на дату отримання товарів.

2.5 Звітність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності

Фінансова звітність - “бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період”. Фінансова звітність ТОВ АПК “Магнат” включає :

- Баланс (Звіт про фінансовий стан);
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід);
- Звіт про рух грошових коштів; - Звіт про власний капітал;
- Примітки до фінансової звітності.

Таблиця 2.9.8

Актив		Пасив	
Назва статті	Код рядка	Назва статті	Код рядка
Довгострокові фінансові інвестиції	1030 1035	Довгострокові кредити банків	1510
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	Інші довгострокові зобов'язання	1515
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	Короткострокові кредити банків	1600
		Векселі видані	1605
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610
Поточні фінансові інвестиції	1160	товари, роботи, послуги	1615
Гроші та їх еквіваленти	1165	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками Інші поточні зобов'язання	1640

Згідно з Методичними рекомендаціями щодо заповнення форм фінансової звітності від 28.03.2013р. № 433 відображенню у Балансі (Звіті

про фінансовий стан) підлягають: активи за умови, що їх оцінка може бути достовірно визначена і очікується отримання в майбутньому економічних вигод, пов'язаних з його використанням; власний капітал відображається одночасно з відображенням активів або зобов'язань, які призводять до його зміни. При чому всі монетарні статті відображаються за офіційним валютним курсом НБУ на дату його складання (останній день звітного періоду)

Компанія ТОВ АПК «Магнат» для відображення залишків на валютних рахунках в банках та в касі підприємств на дату балансу; за операціями руху валютних коштів на банківських рахунках П(С)БО 2 «Баланс» у складі II розділу «Оборотні активи» передбачено заповнення окремого рядка 240 «Грошові кошти в іноземній валюті». Введені в дію зміни до "П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»" призвели до скорочення статей Балансу (Звіту про фінансовий стан) та максимального наближення його до вимог МСФЗ.

У діючій формі Балансу (Звіту про фінансовий стан) для відображення грошових коштів в касі та на рахунках в банку передбачено рядок 1165 «Грошові кошти та їх еквіваленти», а у складі додаткових статей фінансової звітності 1166 «Готівка» та 1167 «Рахунки в банках», тобто наявна іноземна валюта в касі підприємства та на рахунках в банку відображення повністю відповідає принципам складання фінансової звітності, а особливо принципу застосування єдиного грошового вимірника. На мою, для надання більшій інформативності Звіту про фінансовий стан, пропоную внести до складу додаткових статей фінансової звітності такі рядки: 1168 «Готівка в іноземній валюті» та 1169 «Рахунки в банках в іноземній валюті».

РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬО ЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

3.1 Шляхи удосконалення обліково контрольного забезпечення управління діяльністю підприємства

Зважаючи на значну ризиковість операцій зовнішньоекономічної діяльності вагоме значення для підвищення фінансової стійкості ТОВ «Магнат» має запровадження системи внутрішнього контролю. При плануванні внутрішнього контролю в ТОВ «Магнат» необхідно враховувати його мету та завдання, які доцільно згрупувати в розрізі ключових об'єктів

(рис. 3.1)

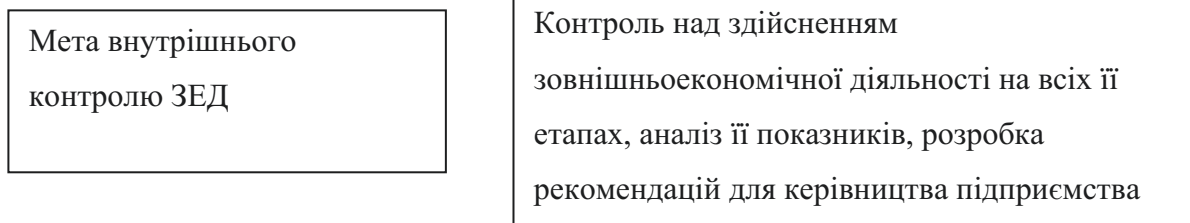

Рисунок 3.1 Мета внутрішнього контролю
Завдання контролю зображені в таблиці 3.1

Таблиця 3.1

Мета та завдання внутрішнього контролю в ТОВ «Магнат»

Завдання внутрішнього аудиту ЗЕД	
Контрактна діяльність	Перевірка: укладених договорів на предмет відповідності внутрішнім та зовнішнім нормативам, наявності дозвільних документів, виконання правил ІНКОТЕРМС
Товари та послуги	Перевірка: правильності встановлення моменту переходу права власності на товар, правильності оцінки товарів та транспортних витрат, механізмів збереження та використання товарів тощо
Валютні операції	Перевірка: законності придбання валюти, визначення курсових різниць, монетарних та немонетарних статей, реалізації інвалюти, видів взаєморозрахунків тощо
Розрахунки з	Перевірка: стану достовірності, доцільності, повноти розрахунків,

контрагентами	наявності простроченої заборгованості, своєчасності виконання договорів, контрактної вартості тощо
Розрахунки з бюджетом	Перевірка: правильності та своєчасності сплати ПДВ, мита, акцизу, митних платежів, визначення митної вартості, складання податкових документів, трансфертного ціноутворення, аналіз розрахунків з бюджетом тощ

Саме в розрізі означених об'єктів буде здійснюватися попередній, поточний та внутрішній контроль зовнішньоекономічної діяльності. Враховуючи особливості реалізації операцій ЗЕД, що здійснюються в товаристві «Магнат», система внутрішнього контролю повинна охоплювати систему ключових елементів.

Джерелами інформації для проведення внутрішнього контролю ЗЕД в ТОВ «Магнат» перш за все є значна сукупність документів, що включає митні, складські, технічні, комерційні, транспортні та страхові, а також транспортно-супровідні документи. Крім того в якості джерел внутрішній аудитор буде використовувати реєстри синтетичного та аналітичного обліку, що формуються в системі 1С, інвентаризаційні описи, фінансову звітність та інші документи (законодавчі акти і нормативно-правові документи, які регулюють відносини з імпортерами).

На формування системи обліково-аналітичного забезпечення впливатимуть організаційні аспекти здійснення внутрішнього контролю. З урахуванням ключових факторів діяльності ТОВ «Магнат» вважаю за доцільне створити відділ внутрішнього контролю, що в подальшому дасть змогу підприємству ефективніше здійснювати свою діяльність. До працівників підрозділу будуть входити його керівник, в особі внутрішнього аудитора, а також його помічник. Ефективна робота означеного підрозділу можлива лише за умови наявності розроблених внутрішніх регламентів. Служба внутрішнього контролю повинна діяти на підставі Положення,

затвердженого керівником підприємства, підпорядковуватися безпосередньо власнику та захищати його інтереси.

Для проведення внутрішньої аудиторської перевірки можуть використовуватися такі методичні прийоми аудиту: обстеження, хронометраж і вибіркові спостереження; інвентаризація; комплексні та тематичні перевірки; експертиза; прийоми порівняльного і факторного аналізу; інформаційне моделювання; дослідження документації; службове розслідування; нормативно-правове регулювання.

Для покращення здійснення аудиторських перевірок ЗЕД, пропонуємо розділити даний процес на декілька етапів.

Аудиторська перевірка ЗЕД передбачає сукупність здійснення системи процедур в залежності від об'єктів перевірки та визначених відповідно напрямів та завдань які будуть зазначені в програмі внутрішнього контролю.

Контроль розрахунків з постачальниками за імпортними операціями передбачає перевірку правильності оформлення зовнішньоекономічних контрактів, що визначають права та обов'язки сторін щодо імпорту. Також встановлюється дотримання прописаних у контракті розрахунків. Контроль формування вартості імпортованої продукції передбачає перевірку правильності визначення митної вартості товару на підставі його ціни, що встановлена контрактом, а також перевірку не включених до рахунку-фактури витрат. Це можуть бути витрати на транспортування, вантажно-розвантажувальні послуги, страхування, комісійних і брокерських платежів, що сплачуються підприємствами на умовах їх ввезення. При цьому перевіряється дійсність цих витрат, що мають бути підтверджені відповідними документами.

В частині контролю формування вартості імпортованої продукції слід звернути увагу на процес визначення економічної ефективності здійснення імпортних операцій. Йдеться про відбір одного із можливих товарів, якщо на ринку представлені аналоги в різних країнах, або навіть якщо вибір

здійснюється між товаром виробленим за межами території України та у її межах. Для обрання найбільш вигідного для підприємства варіанту, пропонуємо здійснити аналіз продукції різних контрагентів шляхом порівняння їх характеристик для запобігання неналежного імпорту.

Розглянемо застосування запропонованого аналізу на умовному прикладі, коли вибір постає між імпортом обладнання і обладнанням, виробленим на внутрішньому ринку.

Для розрахунку витрат на імпорту обладнання пропонуємо використати формулу:

$$C_{\text{імп}} = Z_1 + P_t$$

де, $C_{\text{імп}}$ – витрати на імпорту обладнання;
 Z_1 – витрати на придбання обладнання;
 P_t – витрати на транспортування.

Для розрахунку витрат на купівлю вітчизняного обладнання використаємо формулу

$$C_{\text{в}} = Z_2 + T_1$$

де, $C_{\text{в}}$ – витрати на вітчизняне обладнання;
 Z_2 – витрати на придбання обладнання;
 T_1 – витрати на транспортування.

Індекс конкурентоспроможності будується на двох попередніх показниках.

$$I_k = C_{\text{в}} / C_{\text{імп}}$$

Де I_k – індекс конкурентоспроможності;

$C_{\text{імп}}$ – витрати на імпорту обладнання;
 $C_{\text{в}}$ – витрати на відчизняне обладнання.

Якщо в результаті проведених розрахунків, індекс конкурентоспроможності набуватиме значення, що виявиться більше 1,

імпортований товар буде конкурентоздатним і витрати на його придбання будуть меншими за витрати, які може понести підприємство, при купівлі вітчизняного обладнання. При значенні такого індексу, яке виявиться менше 1 – вартість імпортованого обладнання перевищуватиме вартість вітчизняного. В такому випадку перевагу слід надати виробленому в Україні. Якщо ж індекс буде дорівнювати нулю, то обидва товари будуть однаково конкурентоздатними. В такому випадку слід детальніше вивчити ринок та прийняти відповідне рішення на користь одного із варіантів.

Отже, при здійсненні обрахунку економічного ефекту від закупівлі імпортованого обладнання, можна зробити висновок, що його значення є вагомішим за значення при закупівлі на вітчизняному ринку. Для визначення коефіцієнта конкурентоспроможності, валові витрати на внутрішньому ринку співставимо до витрат на імпорт обладнання. Обраховуваний коефіцієнт у трьох із дванадцяти випадків має значення більше одиниці. Це свідчить про конкурентоспроможність імпортованого обладнання, тобто його вартість, порівняно із вартістю, виробленого на внутрішньому ринку, менша.

3.2 Напрями покращення обліково-аналітичного забезпечення управління ефективністю підприємства

Зовнішньоекономічна діяльність відіграє значну роль у розвитку економіки України, насиченні споживчого ринку товарами належної якості, просуванню товарів вітчизняних виробників на зовнішні ринки. Разом з тим, неузгодженість бухгалтерського і податкового законодавства з питань зовнішньоекономічної діяльності, і як наслідок цього, значний розмір тінізації економіки у цій сфері, викликає багато проблем щодо реальності відображення експортно-імпортних операцій у фінансовій звітності і побудови ефективної системи їх контролю.

Дослідивши підприємство ТОВ «Магнат» та його результати діяльності, можна констатувати достатню ефективність та перспективні напрямки.

Для розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства доречним може стати:

закріплення "позицій" на вже досліджених ринках за рахунок розширення меж співпраці та їх об'ємів, створення привабливого іміджу підприємства здатного забезпечити будь-яким товаром;

- покращення зв'язків із потенційними клієнтами та найбільш перспективними країнами для збуту продукції;

налагодження каналів зв'язку для пришвидшення роботи всередині країни та зменшення часу на підписання і виконання контрактів;

- створення спільних виставок, демонстрацій та іншого роду презентацій продукції на вже відкритих ринках для підвищення рівня зацікавленості підприємством;

аналіз та оцінка товару для створення найкращого співвідношення ціна/якість.

Для створення проекту, який зможе вивести підприємство на новий рівень ЗЕД важливим є:

- визначення ринку збуту, тобто країну, з якою найвигідніше буде укласти договір;
- визначення продукції, яка є перспективною для продажу;
- проаналізувати зв'язки всередині країни з підприємствами, які здатні виготовити обраний ряд продукції для проекту.

В ТОВ «Магнат» облік зовнішньоекономічної діяльності ведеться цілком раціонально. Але для більш досконалої організації обліку необхідно внести певні зміни в облікову політику в частині основних об'єктів імпорتنих операцій в товаристві враховуючи особливості операцій ЗЕД.

Організація обліку зовнішньоекономічної діяльності в ТОВ «Магнат» залежить від таких ключових особливостей:

- платежі із зарубіжними контрагентами, а також митними органами проводяться в національній та іноземній валюті;
- контрагентами можуть бути як іноземні, так і вітчизняні фірми;
- ТМЦ можуть знаходитись в дорозі, зберігатись на складах, що розташовані на території різних держав;
- відповідно до умов постачання товарів в системі Інкотермс, витрати, що пов'язані із зовнішньою торгівельною діяльністю, з урахуванням їх розподілу між контрагентами, здійснюються як у межах України, так і на території зарубіжних країн.

Враховуючи, особливості імпорتنих операцій облікова політика в ТОВ «Магнат» в частині імпорتنих операцій має визначати такі елементи: порядок формування первісної вартості отриманих товарів та інших цінностей, облікова одиниця товарів. Важливого значення зважаючи на існуючі відмінності між виникненням моменту передачі ризиків та зобов'язань до обраних в договорі правил Інкотермс набуває розкриття в обліковій політиці аспектів щодо методики накопичення та розподілу витрат пов'язаних з придбанням цінностей, їх доставкою та приведенням їх до стану придатного до використання.

Виходячи з цього, облікова політика нашого підприємства в частині імпорتنих операцій повинна мати такі складові, як:

- первісна оцінка товару;
- облікова одиниця; уцінка товарів, порядок її проведення;
- облік транспортно-заготівельних витрат.

Оскільки в залежності від умов поставки товару облікова ціна на нього може бути різною, в обліковій політиці слід зазначити як саме вона формується. Також імпортовані товари можна вважати запасами, тому що вони відповідають критеріям такої категорії активів, тому в обліковій політиці слід зазначити спосіб накопичення та розподілу витрат, які стосуються придбання запасів в частині імпортних операцій, а також приведенням їх до стану, що буде придатним до використання.

Облікова політика повинна містити у собі інформацію про можливість відокремленого обліку стосовно витрат для окремих партій у частині ТЗВ. Це обумовлено тим, що не завжди існує можливість застосовувати метод прямого віднесення щодо всіх складових, які входять до собівартості імпортних товарів. Якщо для сум непрямих податків, ввізного мита можна застосовувати такий метод, то для ТЗВ та інших витрат – не завжди, тому що є залежність від структури та умов кожної імпортованої партії товарів. З метою покращення обліку в частині імпортних операцій, пропонуємо додати до облікової політики товариства ще один пункт, у якому будуть прописані методика визначення облікової ціни імпортованих товарів, які в тому числі можуть виступати запасами підприємства.

Застосування перелічених методичних підходів спроможне забезпечити формування достовірної інформації для складання фінансової звітності, а також полегшить прийняття рішень для подальшого здійснення зовнішньоекономічної діяльності в частині імпортних операцій

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

З результатів написання магістерської роботи, метою якої було вивчення обліково-контрольного забезпечення управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства можна зробити такі

ВИСНОВКИ:

Товариство з обмеженою відповідальністю АГРОПРОМИСЛОВА КОМПАНІЯ «МАГНАТ» зареєстровано 29 листопада 2006 року. Скорочене найменування: ТОВ АПК «МАГНАТ» Місцезнаходження підприємства: 16651, Чернігівська область, Ніжинській район, селище Талалаївка, вулиця Девіна, будинок 125. Воно мало у своєму розпорядженні 10 тис. га землі, у складі яких 100% займає рілля. Отже, протягом останніх п'яти років, виручка від реалізації зростала, окрім 2018 року, коли вона зменшилася на 8%, порівняно із 2019 роком. Найбільшого зростання вона досягла у 2021, коли збільшилася майже на 62% до 2 538 751 тис. грн. Чистий прибуток зріс у 3 рази у 2021 році за рахунок введення в дію нового устаткування, яке дало змогу збільшити виробництво продукції.

За основними фінансово-економічними показниками можна стверджувати, що підприємство розвивається, адже товарний відпуск продукції зростає з кожним роком, у 2021 порівняно з 2017 роком відпускається продукції майже у 2 рази більше на 98,7%. Чистий прибуток у 2021 році також значно зріс, що не може не свідчити про позитивний ефект діяльності підприємства. Підприємство регулярно сплачує податкові платежі.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної магістерської роботи було обрано Товариство з обмеженою відповідальністю «Магнат». Основним напрямком діяльності компанії є виробництво м'якотари.

Під час здійснення фінансово-господарського аналізу підприємства було виявлено, що деякі показники не відповідають нормативному значенню. Підприємство має залежність від залучених коштів. Це обумовлено

економічними проблемами" в країні, що і стало причиною погіршення платоспроможності та рентабельності.

Ведення обліку зовнішньоекономічної діяльності здійснюється на основі законодавчих та нормативних актів, а стосовно його організації, були знайдені недоліки в обліковій політиці, яка не в повному обсязі містить методичку обліку стосовно такої діяльності, зокрема щодо аспектів методики накопичення та розподілу витрат пов'язаних з придбанням цінностей, їх доставкою та приведенням їх до стану придатного до використання.

Синтетичний облік здійснюється за допомогою робочого плану рахунків в частині придбаних товарів.

На підприємстві використовується така форма контролю, як проведення інвентаризації розрахунків, банківських операцій та товарів. За дотримання правильної організації бухгалтерського обліку та контролю на відповідальність несе керівник.

На підприємстві також було виявлено недоліки, пов'язані з організацією обліку.

Після проведеного дослідження умов та результатів ведення зовнішньоекономічної діяльності підприємства, можна зазначити, що наразі існує низка невирішених проблем, які не дозволяють повністю розкрити власний потенціал.

Для вдосконалення організації обліку імпорتنих операцій пропонуємо доповнити облікову політику підприємства в частині імпорتنих операцій в розрізі ключових об'єктів обліку ЗЕД. Внесення змін до наказу про облікову політику дасть змогу забезпечити формування достовірної інформації для складання фінансової звітності, а також полегшить прийняття рішень для подальшого здійснення зовнішньоекономічної діяльності в частині імпорتنих операцій.

Оскільки на підприємстві здійснюється облік за допомогою програми 1С, запропоновано систему субконто для обліку імпорتنих операцій

ВП НУБіП України "НАТІ" підприємства. Це полегшить групування та узагальнення інформації під час здійснення аналізу операцій, а також полегшить процес прийняття подальших управлінських рішень.

Для посилення контролю обліку зовнішньоекономічної діяльності було запропоновано впровадити відділ внутрішнього аудиту, який діє на підставі положення, затвердженого директором підприємства. Також було впроваджено програму внутрішнього аудиту імпорتنих операцій із зазначенням етапів аудиторської перевірки, відповідального за виконання, а також робочого документу для здійснення кожного з етапів.

Отже, вважаю, що запропоновані удосконалення з організації обліку та внутрішнього контролю на підприємстві ТОВ АЛК "Малнат" сприятимуть покращенню процесу обліку, пришвидшенню прийняття управлінських рішень і підвищенню ефективності діяльності.

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/constitution>
2. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
4. Цивільний кодекс [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
5. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
6. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/334/94-%D0%B2%D1%80#Text>
7. Закон України «Про оплату праці» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Зовнішня торгівля України: стат. зб. http://ukrstat.org/uk/druk/publicat/Arhiv_u/10/Arch_zbu_zb.html
9. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку /Перекл. з англ. за ред. С.Ф. Голова.-К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 1998.-736с.
10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 "Баланс" [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0396-99#Text>
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 "Звіт про фінансові результати" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0397-99>
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 "Звіт про рух грошових коштів" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0398-99>
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 "Звіт про власний капітал" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0399-99>
15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0392-99>
16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-7-osnovni/>
17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-8?menu=119>
18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-9-zapasi>
19. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-10?menu=119>

20. Положення "(стандарт) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання"
[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-11>
21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції"
[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-12>
22. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід"
[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-15-dohid>
23. Положення "(стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати"
[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://fin.at.ua/index/0-59>
24. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 "Податок на прибуток"
[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-17-podatok?menu=119>
25. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 "Будівельні контракти"
[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-18?menu=119>
26. Положення "(стандарт) бухгалтерського обліку 20 "Консолідована фінансова звітність"
[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://buhgalter.com.ua/zakonodavstvo/natsstandarti-buhobliku-v-derzhavnomu-sektori/natsionalne-polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-v-derzhavnomu-sektori-102-konsolidovana/>
27. Біла О.І. Фінанси підприємств / О.І. Біла // Навч. посібн. – Львів: Видво "Магнолія 2006", 2008. – 383 с.
28. Блонська В.І. Вдосконалення системи управління розподілом та використанням прибутку підприємства / В.І. Блонська, П.П.Адамович //

- Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20-7 – С. 92-104
29. Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз / Бутинець Ф. Ф.// Навч. посібник - Житомир: ПП "Рута", 2004. - 735с.
30. Бутинець Ф.Ф. Організація бухгалтерського обліку / Бутинець Ф. Ф.// Навч. посібник. - Житомир: РУТА, 2001. - 576 с.
31. Багрий К. Л. Основні концепції аудиту експортно-імпортних операцій суб'єкта господарювання. Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. 2012. Вип. 3 С. 299-305. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2012_3_55 (дата звернення: 20.11.18)
32. Бережнюк І. Г. Відвантажувальна спеціфікація, енциклопедія. Хмельницький, 2013. 472 с.
33. Білуха М. Т. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. Київ, 2010. 692
34. Бутинець Ф. Ф. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності : підручник. Житомир : ПП «Рута», 2001. 544с.
35. Бутинець Ф. Ф., Жиплей І. В. Облік зовнішньоекономічної діяльності : підручник. Житомир: ПП «Рута», 2006. 388 с.
36. Вітлінський В. В. Ризикологія у зовнішньоекономічній діяльності. Київ : КНЕУ, 2008. 432 с.
37. Бутинець, Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік [Текст] : Підручник для спеціальності «облік і аудит» вищих навчальних закладів / Ф.Ф. Бутинця// 5-е вид. доп. і перероб. - Житомир : ПП «Рута», 2003. - 726 с. - ISBN 966-7570-14-2.
38. Бухгалтерський облік в Україні. Навч. посібник. За ред. Р.Л.Хом'яка, В.І.Лемішовського. - 5-те вид., доп. і перероб. - Львів: Національний університет "Львівська політехніка" (Інформаційно-видавничий центр "ІНТЕЛЕКТ +" Інституту післядипломної освіти), "Інтелект-Захід", 2006. - 1088 с.
39. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні: Навчально-

методичний посібник" / за ред. Голова С. Ф. Дніпропетровськ: ТОВ "Баланс-Клуб", 2003. - 768 с.

40. Бухгалтерський облік. Конспект лекцій для студентів напряму 05.01 "Економіка підприємництво", 05.02 "Менеджмент, 05.03 "Торгівля" денної та заочної форм навчання. / І.Б.Садовська. - Луцьк: ЛДТУ, 2004.

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"

41. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів. / За ред. проф. Ф.Ф.Бутинця. - 7-ме вид., доп. і перероб. - Житомир: ПП "Рута", 2006. - ст. 6 - 22.

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"

42. Василик О.Д. Теорія фінансів. /Василик О.Д. - К: ЦОС, 2006. -416с.

43. Визначення поняття —доході в економічній теорії / В. Парнюк // Економіка України: політико-економічний журнал. - 2012. - № 3. - С. 36-48. - Бібліогр.: с. 36-4819

44. Височан О. С., Височан О. О. Фінансовий облік:навч. посіб. [для студентів ВНЗ екон. спрямування, викл.] / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львів. політехніка" .-Львів:Вид. ПП Сорока Т.Б.,2016 .-450 с.

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"

45. Внутрішній економічний механізм підприємства: навч. пос. / Круш П.В., Тульчинська С.О.,Тульчинський Р.В. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 206 с.

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"

46. Волков О.И. Экономика предприятия учебник. М. Изд-во ИНФРАМ, 1997. - 416 с.

47. Воронко О. С., Штепа Н. П., Економічний аналіз. Навчальний посібник/ Львів: «Новий Світ-2000», 2018. — 279 с.

ВП НУБІП України "НАТІ" ВП НУБІП України "НАТІ"

48. Гадзевич О.І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства: Навчальний посібник. - Київ, 2004.

49. Голова С.Ф. Управлінський облік [Текст] : навч. посіб. / С.Ф. Голова. - К. : Лібра, 2003. - 703 с.

50. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі: Практ. посібник. — К.: Лібра, 2001. — 840 с.
51. Гольцова, С.М. Бухгалтерський облік [Текст] : навчальний посібник / С.М. Гольцова, І.Й. Плікус. - Університетська книга : Суми, 2007. - 254 с.
52. Гордієнко Н.І. Звітність підприємств. Конспект лекцій.- Х.:ХНАМГ, 2010.- 231с.
53. Гордієнко Н.І. Фінансовий облік. Навчальний посібник. – Х.: ХНАМГ, 2005.- 288с.
54. Гордієнко Н.І., Харламова О.В. Аудит, організація і методика. Харків.: ХНАМГ, 2007.- 486с.
55. Гордієнко, Н. І. Конспект лекцій з дисципліни «Аудит фінансової звітності» - Харків, 2011. – с. 80.
56. Горицкая Н.Г. Бухгалтерский учет и финансовая отчетность в Украине с 2000 года. — К.: Бухгалтерия, 2000. — 256 с.
57. Грабова, Н.М. Теорія бухгалтерського обліку [Текст] : підручник / Н.М. Грабова; за ред. М.В. Кужельного. - 6-те вид. - К.: А.С.К., 2005. - 266 с.
58. Економіка підприємства : підручник ; за заг. ред. Н. М. Ушакової. – К.: Київський нац. торг.-економ. ун-т, 2005. — 569 с.
59. Економічна енциклопедія : у 3 т.. – / редкол.: ... С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін.. – К. : Вид. центр «Академія», 2000. – Т 1. – 864 с.
60. Загородній А.Г., Партин Г.О. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики: Навч. посіб. - 3-тє вид., доп. і перероб. -К: Товариство "Знання", КОО, 2004. - 377 с.
61. Загорський В. С. Фінанси : навч. посібн. / В. С. Загорський, О. Д. Вовчак, І. Г. Благун, І. Р. Чуй. — К. : Знання, 2006. — 247 с.
62. Засадна Х. О., Шурпенкова Р. К. Бухгалтерський облік основних

- господарських операцій у програмі 1С: Бухгалтерія 7.7: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / Національний банк України ; Університет банківської справи. - К. : УБС НБУ, 2009. - 237с.
63. Кадуріна Л. О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2006.
64. Кадуріна Л. О., Стрельникова М. С. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України: теорія, практика, рекомендації: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007.
65. Каленський М. М. Місце і роль митного оподаткування в податковій системі держави. Вісник податкової служби України. 2007.
66. Карпушенко М. Ю., Гордієнко Н. П. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник. Харків. : Страйд, 2006. 304 с. 19.
67. Коблянська, Г. Методика обліку експортно-імпортних операцій та складання і подання звітності за сегментами діяльності. Актуальні проблеми міжнародних відносин : збірник наукових праць. 2007. Вип. 70. С. 268-275.
68. Кожухова Т. В. Визначення курсових різниць в обліку. Науковий вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. Чернівці, 2005. Вип. 4. С. 447-453.
69. Кім, Г. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення [Текст] : навчальний посібник / Г. Кім, С. Г. Кім, В. В. Сопко - Київ . Центр навчальної літератури., 2004 - 440 с.
70. Коваленко А. Н. Бухгалтерський облік в Україні. Теорія и практика / А.Н. Коваленко.- К. : Баланс-Клуб. - 2011. – 528 с.
71. Колісник, Г.М. Економічна сутність витрат виробництва й методологія їх дослідження [Текст] / Г.М. Колісник // Бухгалтерський облік і аудит. - 2010. - № 3. - С. 19-22.
72. Купалова, Г.І. Теорія економічного аналізу [Текст] : навч. посібник / Г.І. Купалова. - К.: Знання, 2008. - 639 с.

73. Лишиленко, О.В. Бухгалтерський фінансовий облік. [Текст] : навч. посіб. / О.В. Лишиленко. - К. : ЦУЛ, 2003 р. - 523 с.
74. Маринич І.А., Нікітіна – Львівська В.С // Стратегія збільшення доходів підприємства.
75. Мельник Л. Г. Маркетингова цінова політика : навчальний посібник / Мельник Л. Г., Старченко Л. В., Коринцева О. І. Суми : Університетська книга, 2007. – 240 с.
76. Мюллендорф Р., Карренбауэр М // Производственный учет // Снижение и контроль издержек.
77. Міжнародна торгівля: підручник. / За ред. Ю. Г. Козака. Катовіце-Краків: ЦУЛ, 2015.
78. Мінчішин Г. В. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Київ : ЗАТ «Нічвала», 2009.
79. Могрич К. В. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2002.
80. Новіков С. Податковий кодекс: податок на додану вартість. Харків : Фактор, 2011. 320 с.
81. Нидлз Б. Принципы бухгалтерского учета / Б.Нидлз, Х.Андерсон, Д.Колдуэлл: Пер.с англ./Под ред. Я.В. Соколова.-2-е изд., стереотип.- М.: Финансы и статистика, 2003.-496с.
82. Обеспечение их рациональной структуры. Пер. с нем. М.И. Корсакова М.: ЗАО «ФБК-Пресс», 1996.-160с.
83. Офіційний сайт АПК «Магнат» [Електронний ресурс]: <http://apk-magnat.com.ua/>

Джерельна база дослідження

<p>Книги: один автор</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Біла О.Г. Фінанси підприємств / О.Г. Біла : навч. посібн. – Львів: Видво "Магнолія 2006", 2008. – 383 с. 2. Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз. Навч. посібник - Житомир: ПП "Рута", 2004. - 735с. 3. Бутинець Ф.Ф. Організація бухгалтерського обліку: Навч. посібник. - Житомир: РУТА, 2001. - 576 с. 4. Бутинець, Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік [Текст] Підручник для спеціальності «облік і аудит» вищих навчальних закладів / Ф.Ф. Бутинця. - 5-е вид. доп. і перероб. - Житомир : ПП «Рута», 2003. - 726 с. - ISBN 966-7570-14-2. 5. Василик О.Д. Теорія фінансів. К: ШОС, 2006. 416с. 6. Визначення поняття —дохід в економічній теорії / В. Парнюк // Економіка України: політико-економічний журнал. - 2012. - № 3. - С. 36-48. - Бібліогр.: с. 36-48, 19 7. Волков О.И. Экономика предприятия : учебник. - М. : Изд-во ИНФРАМ, 1997. - 416 с. 8. Воронко О. С., Штепа Н. П., Економічний аналіз. Навчальний посібник/ Львів: «Новий Світ-2000», 2018. — 279 с. 9. Гадзевич О.І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства: Навчальний посібник. - Київ,
--------------------------	---

ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>2004. ВП НУБіП України "НАТІ"</p> <p>10.Голов С.Ф. Управлінський облік [Текст] : навч. посіб. / С.Ф. Голов. - К. : Лібра, 2003. - 703 с.</p> <p>11.Гордієнко Н.І. Фінансовий облік. Навчальний посібник. – Х.: ХНАМГ, 2005.- 288с.</p>
ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>12.Горицкая Н.Г. Бухгалтерский учет и финансовая отчетность в Украине с 2000 года. — К.: Бухгалтерия, 2000. — 256 с.</p> <p>13.Грабова, Н.М. Теорія бухгалтерського обліку [Текст] : підручник / Н.М. Грабова; за ред. М.В. Кужельного. - 6-те вид. - К.: А.С.К., 2005. - 266 с.</p>
ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>14.Економіка підприємства : підручник ; за заг. ред. Н. М. Ушакової. – К. : Київський нац. торг.-економ. ун-т, 2005. – 569 с.</p> <p>15.Загородній А.І., Паршин І.О. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики: Навч. посіб. - 3-те вид., доп. і перероб. -К: Товариство "Знання", КОО, 2004. - 377 с.</p>
ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>16.Коваленко А. Н. Бухгалтерський облік в Україні. Теорія та практика / А.Н. Коваленко. - К. : Баланс-Клуб. - 2011. – 528 с.</p> <p>17.Купалова, Г.І. Теорія економічного аналізу [Текст] : навч. посібник / Г.І. Купалова. - К.: Знання, 2008. - 639 с.</p>
ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>18.Лишиленко, О.В. Бухгалтерський фінансовий облік [Текст] : навч. посіб. / О.В. Лишиленко. - К. : ЦУЛ, 2003 р. - 523 с.</p> <p>19.Мельник Л. Г. Маркетингова цінова політика :</p>

<p>ВП НУБіП України "НАТІ"</p>	<p>навчальний посібник / Мельник Л. Г., Старченко Л. В., Корінцева О. І. – Суми : Університетська книга, 2007. – 240 с.</p> <p>20. Подолянчук О. А. Грошові кошти в системі рахунків обліку // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. - 2019. - № 3. - С. 144-155.</p> <p>21. Свірко С. В. Організація бухгалтерського обліку в бюджетних установах: Навч. посібник.- К.: КНЕУ, 2003.- С.26.</p> <p>22. Сопко В. В. Організація оцінки/обліку доходів та витрат в системі економічної безпеки підприємства // Фінанси, облік і аудит. - 2013. - Вип. 2. - С. 241-251.</p>
<p>Два автори</p> <p>ВП НУБіП України "НАТІ"</p>	<p>1. Блонська В.І. Вдосконалення системи управління розподілом та використанням прибутку підприємства / В.І. Блонська, П.П.Адамович // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип.20.7 –С. 92–104.</p> <p>2. Височан О. С., Височан О. О. Фінансовий облік: навч. посіб. [для студентів ВНЗ екон. спрямування, викл.]/М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львів. політехніка" .- Львів: Вид. ПП Сорока Т.Б., 2016 .-450 с.</p> <p>3. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі: Практич. посібник. — К.: Лібра, 2001. — 840 с.</p>

<p>ВП НУБіП України "НАТІ"</p>	<p>4. Гольцова, С.М. Бухгалтерський облік [Текст] навчальний посібник / С.М. Гольцова, І.Й. Плікус. - Університетська книга : Суми, 2007. - 254 с.</p> <p>5. Гордієнко Н.І., Харламова О.В. Аудит, організація і методика. Харків: ХНАМГ, 2007. - 486с.</p> <p>6. Засадна Х. О., Шурпенкова Р. К. Бухгалтерський облік основних господарських операцій у програмі 1С: Бухгалтерія 7.7: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів // Національний банк України ; Університет банківської справи. - К. : УБС НБУ, 2009. - 237с.</p> <p>7. Мюллендорф Р., Карренбауэр М. Производственный учет. Снижение и контроль издержек. ВП НУБіП України "НАТІ"</p> <p>8. Сідун В.А. Економіка підприємства: навчальний посібник / В.А. Сідун, Ю.В. Пономарьова. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 436с.</p>
<p>Три автори</p> <p>ВП НУБіП України "НАТІ"</p>	<p>1. Внутрішній економічний механізм підприємства: навч. пос. Круш П.В., Тульчинська С.О., Тульчинський Р.В. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 206 с.</p> <p>2. Кім, Г. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення [Текст] : навчальний посібник / Г. Кім, С.І. Кім, В.В. Сопко - Київ . Центр навчальної літератури., 2004 - 440 с.</p>

<p>ВП НУБіП України "НАТІ"</p>	<p>3. Нидлз Б. Принципы бухгалтерского учета / Б.Нидлз, Х.Андерсон, Д.Колдуэлл: Пер.с англ./Под ред. Я.В. Соколова.-2-е изд., стереотип.- М.: Финансы и статистика, 2003.- 496с.</p>
<p>Чотири автори</p>	<p>4. Чеснакова Л. С., Алексеева А. В., Масалітіна В. В.. Бухгалтерський облік: Навч. посіб. / Київський національний торговельно-економічний ун-т. - К. : КНТЕУ, 2009. - 397с.</p> <p>1. Загорський В. С. Фінанси : навч. посібн. / В. С. Загорський, О. Д. Вовчак, І. Т. Благун, І. Р. Чуйко — К. : Знання, 2006. — 247 с.</p>
<p>Без автора</p>	<p>1. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні: Навчально-методичний посібник / за ред. Голова С. Ф. - Дніпропетровськ: ТОВ "Баланс-Клуб", 2003. - 768 с.</p>
<p>Багатотомний документ</p>	<p>1. Бухгалтерський облік в Україні. Навч. посібник. За ред. Р.Л.Хом'яка, В.І.Лемішовського. - 5-те вид., доп. і перероб. - Львів: Національний університет "Львівська політехніка" (Інформаційно-видавничий центр "ІНТЕЛЕКТ+" Інституту післядипломної освіти), "Інтелект-Захід", 2006. - 1088 с.</p> <p>2. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів. За ред. проф. Ф.Ф.Бутинця. - 7-ме вид., доп. і перероб. - Житомир: ПП "Рута", 2006. - ст. 6 - 22.</p>

Словники	1. Економічна енциклопедія : у 3 т. / редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін.. – К. : Вид. центр «Академія», 2000. – Т 1. – 864 с.
Автореферат и, дисертації	<p>1. Бухгалтерський облік. Конспект лекцій для студентів напряму 05.01 "Економіка підприємництва", 05.02 "Менеджмент", 05.03 "Торгівля" денної та заочної форм навчання. / І.Б.Садовська. - Луцьк: ЛДТУ, 2004. -112 с.</p> <p>2. Гордієнко Н.І. Звітність підприємств. Конспект лекцій.- Х.:ХНАМГ, 2010.- 231с.</p> <p>3. Гордієнко, Н. І. Конспект лекцій з дисципліни «Аудит фінансової звітності» - Харків, 2011. – с. 80.</p> <p>4. Колісник, Г.М. Економічна сутність витрат виробництва й методологія їх дослідження [Текст] / Г.М. Колісник // Бухгалтерський облік і аудит. - 2010. - № 3. - С. 19-22.</p> <p>5. Маринич І.А., Нікітіна – Львівська В.С. Стратегія збільшення доходів підприємства.</p> <p>6. Ніколаєва В.П. Економічна сутність і зміст категорії «Дохід підприємства».</p> <p>7. Обеспечение их рациональной структуры: Пер. с нем. М.И.Корсакова. -М.: ЗАО «ФБК-Пресс», 1996.-160с.</p> <p>8. Пересада А.А. Інвестиційний процес в Україні – К. 1998. – с. 31</p> <p>9. Півнюк, О.П. Економічна сутність та класифікація витрат в системі управління</p>

<p>ВП НУБіП України "НАТІ"</p>	<p>підприємством [Текст] / О.П. Півнюк // Все про бухгалтерський облік. - 2010. - №3. - С. 25-30.</p> <p>10.Пушкар М. С. Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні/Автореф.дис д-ра екон. наук.-Тернопіль: ТАНУ, 2000.-С.21.</p> <p>11.Свідерський Д.Є. Облік та аудит фінансових результатів діяльності підприємств // Дис.канд. екон. наук: 08.06.04. –К.:КНЕУ, 2002.-240с.</p> <p>12.Сук Л. Контроль і ревізія собівартості продукції та її реалізації / Л.Сук, П. Сук // Бухгалтерія в сільському господарстві.-2005.- № 24.- С. 52.</p> <p>13.Сук Л. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві / Л.Сук, П. Сук // Бухгалтерія в сільському господарстві.-2008.-№15-16.-С. 69-72.</p> <p>14.Сук Л. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві / Л.Сук, П. Сук // Бухгалтерія в сільському господарстві.-2006.-№3.-С. 44.</p>
<p>Законодавчі та нормативні документи</p>	<p>1. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.president.gov.ua/documents/constitution</p> <p>2. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17</p> <p>3. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:</p>

ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text</p> <p>4. Цивільний кодекс [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text</p>
ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>5. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text</p> <p>6. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» [Електронний ресурс]. – Режим доступу:</p>
ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/334/94-%D0%B2%D1%80#Text</p> <p>7. Закон України «Про оплату праці» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text</p>
ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>8. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку /Перекл. з англ. за ред. С.Ф. Голова.-К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 1998.-736с.</p> <p>9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text</p>
ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 "Баланс" [Електронний ресурс]. – Режим доступу:</p>

ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0396-99#Text</p> <p>11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 "Звіт про фінансові результати" [Електронний ресурс]. – Режим доступу:</p>
ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>https://zakon.rada.gov.ua/go/z0397-99</p> <p>12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 "Звіт про рух грошових коштів" [Електронний ресурс]. – Режим доступу:</p> <p>https://zakon.rada.gov.ua/go/z0398-99</p>
ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 "Звіт про власний капітал" [Електронний ресурс]. – Режим доступу:</p> <p>https://zakon.rada.gov.ua/go/z0399-99</p> <p>14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6</p>
ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>"Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах" [Електронний ресурс]. – Режим доступу:</p> <p>https://zakon.rada.gov.ua/go/z0392-99</p> <p>15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби" [Електронний ресурс]. –</p>
ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>Режим доступу:</p> <p>https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-7-osnovni/</p> <p>16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи" [Електронний ресурс]. –</p>
ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>Режим доступу:</p> <p>https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-8?menu=119</p> <p>17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9</p>

ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>"Запаси" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-9-zapasi</p> <p>18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-10?menu=119</p>
ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>19. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-11</p> <p>20. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-12</p>
ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-15-dohid</p> <p>22. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://fin.at.ua/index/0-59</p>
ВП НУБіП України "НАТІ"	<p>23. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 "Податок на прибуток" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-17</p>

<p>ВП НУБіП України "НАТІ"</p>	<p>buhgalterskogo-obliku-17-podatok?menu=119</p> <p>24. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 "Будівельні контракти" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-18?menu=119</p>
<p>Електронні ресурси</p>	<p>25. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 "Консолідована фінансова звітність" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://buhgalter.com.ua/zakonodavstvo/natsstandarti-buhobliku-v-derzhavnomu-sektori/natsionalne-polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-v-derzhavnomu-sektori-102-konsolidovana/</p> <p>1. Офіційний сайт АПК «Магнат» [Електронний ресурс]: http://apk-magnat.com.ua/</p> <p>2. Соціально-економічний розвиток України [Електронний ресурс] // Державний комітет статистики України. – Режим доступу : http://ukrstat.gov.ua.</p>

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"

ВП НУБіП України "НАТІ"